

AUDIO

Ljudkonst med Peter R Meyer
och radioprogrammet Nattövning.

MODERNA MUSEET
12 MARS - 10 APRIL 1983

AUDIO, Moderna Museet Stockholm
12.3 – 10.4 1983
Utställningskommissarier: Monica Nieckels / Claes Söderquist
Press-information: Anna Rappe
Press-information Sveriges Riksradio: Bibi Steinertz
Sekretariat: Ingegerd Lindberg / Margareta Hellberg
Katalogredaktör / Lay-out: Peter R Meyer / Misse Nygård-Josefsson
Produktion / Tryckeri Balder, Stockholm, 1983
Foto: Anders Roth
Översättningar: Walstan Wheeler / Yvonne Marcus
Moderna Museets utställningskatalog nr 180

ISBN
91-7100-226-X

© Moderna Museet Peter R Meyer

Audio,

fantasins eget medium, visas för första gången i Sverige på Moderna Museet i Stockholm den 12.3–10.4 1983.

Begreppet Audio står för ljudkonst, för att skilja det från vanlig radio och musik. Radion har visserligen i alla tider speglat och kommenterat konsten, men radion i sig har endast utnyttjats konstnärligt av ett fåtal.

Radioprogrammet NATTÖVNING var ett sådant undantag. Åren 1982 – 83 var det Sveriges smalaste program, men paradoxalt nog också det mest avlyssnade (internationellt sett).

Det unika med Nattövning var att 275 ljudkonstnärer från hela världen här fick en möjlighet att utnyttja mediets inneboende konstnärliga egenskaper.

Programmet blev snabbt internationellt uppmärksammat, vilket ledde till att radiostationer i Canada, USA, Italien, Japan, Frankrike m fl började sända detta svensk-producerade audio-program.

Uppskattningsvis har flera miljoner lyssnare kommit i kontakt med Nattövning.

Efter ett lyckat provår läggs programmet ner!
Den 10:e och sista Nattövningen sänds 2.4 - 83.

Moderna Museet uppmärksammar detta genom att i samarbete med Nattövnings producent Peter R Meyer, ställa ut Audio och mailart. Då dessa båda konstarter är så vitt förgrenade, har en koncentrerings varit nödvändig.

Utställningen är därför enbart en dokumentation av det kontaktnät och den ljudkonst som Nattövning och Peter R Meyer under 1982 - 83 destillerat fram.

Audio,

the imagination's own medium – is being presented for the first time in Sweden at the Moderna Museet in Stockholm March 12 – April 10, 1983.

The term Audio stands for sound art, in order to distinguish it from ordinary radio and music. It is true that radio always reflected and afforded a commentary on this art, but radio in itself has only been used artistically by a few.

The radio programme NIGHT EXERCISE was an exception of this kind. In 1982 and 1983 it was Sweden's narrowest programme, but paradoxically enough it was also the one to which most people listened (internationally speaking).

The unique feature about Night Exercise was that 275 sound artists from the whole world were here given an opportunity for using the medium's inherent attention, and this led to broadcasting stations in Canada, the United States of America, Italy, Japan, France etc. started to broadcast this Swedish-produced audio programme.

It is estimated that several million listeners have had contact with Night Exercise.

After a successful trial year the programme is being discontinued!

The 10th and last Night Exercise is being broadcast on April 2, 1983.

The Moderna Museet highlights this by arranging an exhibition of Audio and Mail Art. Since these forms of art have such wide ramifications, a concentration was necessary. The exhibition is therefore solely a documentation and pinpointing of the contact network and sound art that Night Exercise and Peter R Meyer crystallised in 1982 - 1983.

age, våld, sex,
tradition. mystik,
avantgarde, rock m.m.

16.1, 6.2, 6.3, 3.4, 1.5, 5.6, 3.7

Kl 22.05 i P1 första lördagen i varje månad.

NATTÖVNING

I begynnelsen var ljudet.

PETER R MEYER om NATTÖVNING.

I begynnelsen var ljudet.

År 1896 tog Marconi patent på den uppfinning som kom att förmedla detta. År 1983 är radion, sedan länge, var mans egendom.

Många radiobolag leds idag av jurister, journalister och byråkrater.

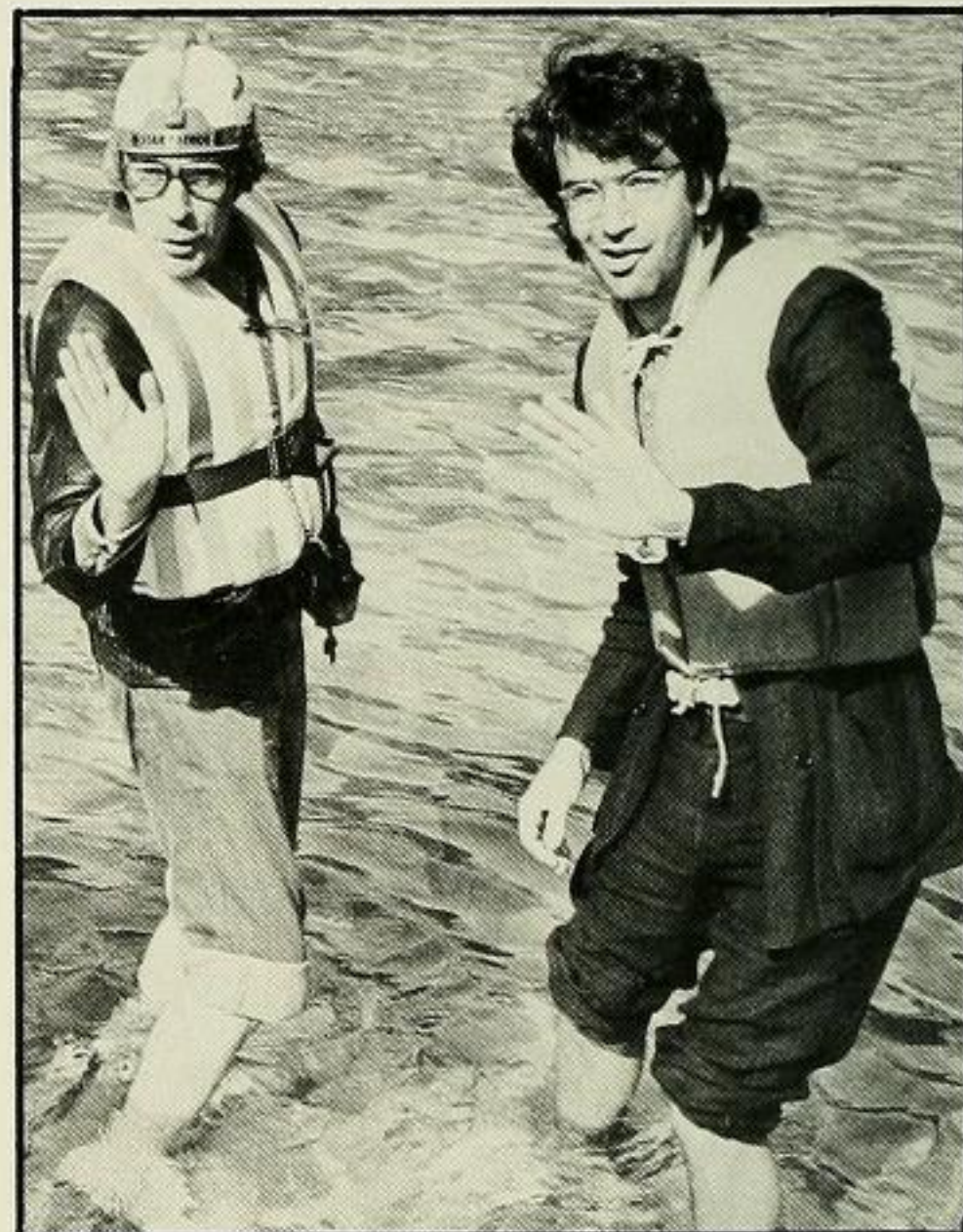
Konstnärligt tänkande människor bryts ner eller sållas bort vid rekrytering, utbildning och sammanträden. Resultatet märks tydligt i radioutbudet.

Historien lär oss att det tar många år att etablera och formfullända något 'nytt'.

När bilen uppfanns liknade den hästdroskan. Den första elorgeln såg ut som ett piano, och de första filmerna var avfilmade teaterföreställningar.

Trots regissörer som Eisenstein, Welles och Kurosawa var det först under 1900-talets sista decennier, som allmänheten började lägga konstnärliga aspekter på filmmediet.

Radiomediet brottas idag med samma problem. Största delen av Riksradios utbud består av upplästa texter eller grammofonmusik. Texter gör sig dock bäst i skrift, och musik klingar vackrast i levande form. Radiomediet har alltså ännu ej vuxit ifrån sina barnsjukdomar. Men nya generationer lyssnare ställer högre krav, vilket sjunkande publiksiffror tydligt utvisar.

Vattengastarna Evan Storm och Brynn Settels.

När jag efter tio års frilansande i Japan, Trinidad, Polen, Österrike och Nepal, 1982 anställdes på Sveriges Riksradios kulturredaktion hade jag i bagaget med mig en fil.kand-examen i film, teater och konstvetenskap. Min yrkesutbildning hade jag fått på Dramatiska Institutet i Stockholm där jag specialiserat mig på radio och filmregi.

Merparten av de ca 100 radioprogram och hörspel jag gjort sedan dess, hade andliga eller avantgardistiska förtecken. Det var en bra grund att stå på när jag tillsammans med dramatikern och skådespelaren Evan Storm fick ansvaret för Nattövning.

Programmet Nattövning var ett försök att förnya och utveckla radiomediet. Namnet Nattövning var inte nytt. Det fanns i programtablåerna redan på gamla Radiotjänsts tid. Börje Lindell och andra presenterade här ny och ofta 'upprörande' elektronmusik mm. När TV slog igenom lades programmet ner.

Men år 1980 togs det upp igen. En löst sammansatt redaktionsgrupp bestående av av bl a Tomas Blom, Stefan Johansson och Ingela Lind m fl lade ut beställningar till ett trettio-tal svenska konstnärer. Förhoppningen var att dessa i ny form skulle visa spännande tendenser inom teater, film, konst, litteratur och andra konstformer.

Bland programmen märktes: STADSBESÖKET (S.Valentin/M. Lindblom), TÅGET, VARGEN OCH FLICKAN (S.Kanki, C.Laure'n, PH Wallin/S.Salminen), MÄNRITER (Moondog), BORGEN (S.Arner) m fl. De manusförslag som postades till redaktionen visade sig dock ofta vara intressantare än slutprodukterna.

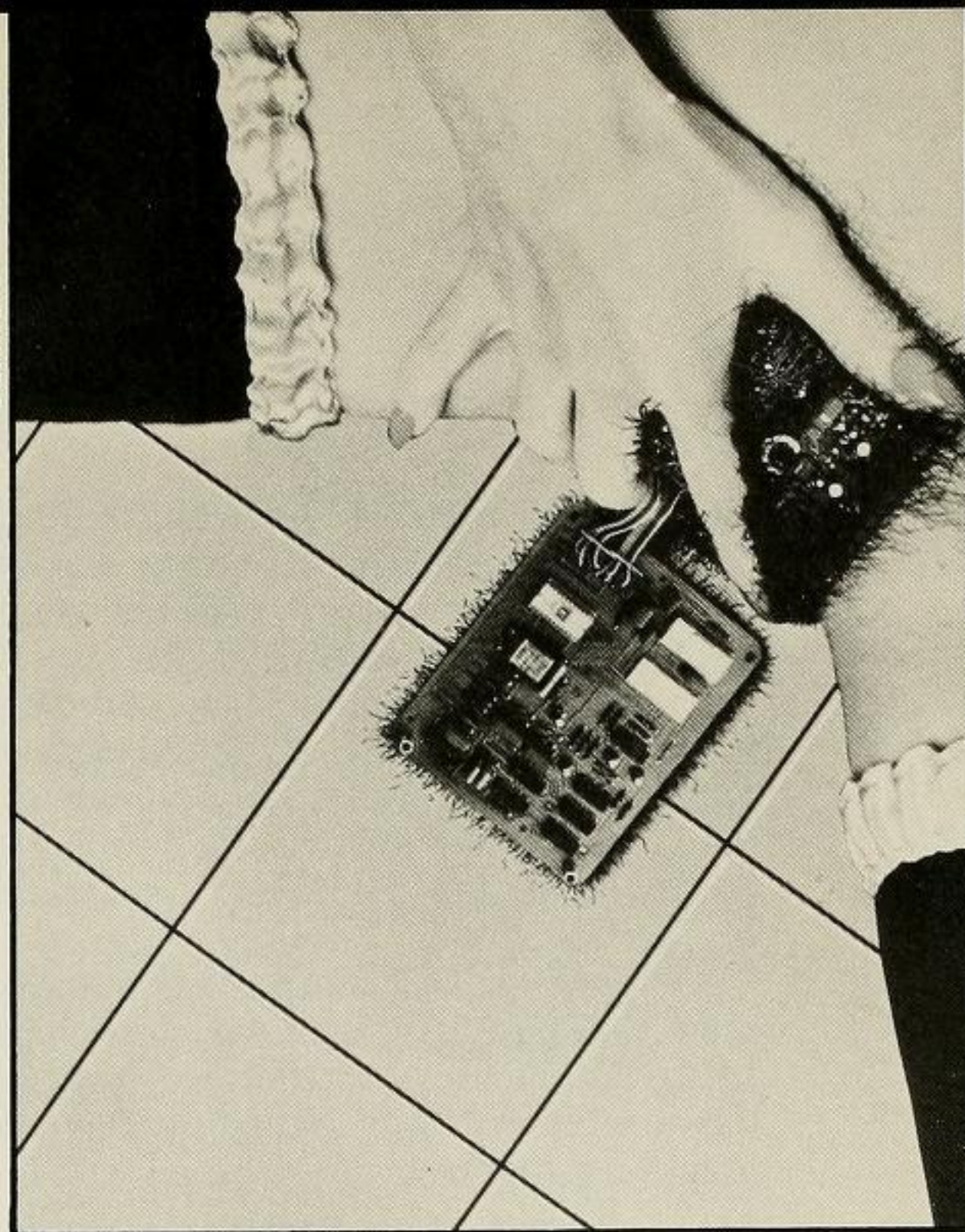
Hösten 1981 började manuskripten att tryta, och redaktionsmedlemmarna fick andra arbetsuppgifter. Det var då Evan och jag övertog programmet.

Vi beslöt oss för att styra programmet diktatoriskt. Inget som vi själva inte tyckte om skulle få sändas, och vi skulle ta större praktisk del i produktionen än våra föregångare.

Vi annonserade efter galna ljudkonstnärer i tidningarna Schlager, 299, ETC, och Dagens Nyheter. Till vår hjälp kontraktanställdes Brynn Settels. Vi sökte oss också ut internationellt.

Alla de udda radiopersonligheter jag träffat på under mina år, på utländska radiostationer, eller på mina

Carmelo Hernandez.

årliga radioanalysseminarier på Dramatiska Institutet, kontaktades.

Genom musikern Zev kom vi i kontakt med den i Holland bosatte ljudkonstnären Rod Summers, som i sin tur kopplade ihop oss med ett omfattande mailarnät. Tusentals brev med inbjudningar till medverkan i Nattövning spreds på så sätt ut över hela världen. Misse Nygård-Josefsson gjorde vår omtalade affisch, som utlovade mystik, sex, rock, avantgarde, våld och tradition.

Evan, Brynn och jag började därefter att lyssna igenom allt insänt material. Vi sparade det bästa (ca 5%), och redigerade ihop det. Ordningen på inslagen bestämdes av ett tema. Vi knöt i början an varje program till ett element dvs: luft, eld, vatten, osv.

En annan avsikt var också att använda radiomediets specifika möjligheter, varför vi minimerade det talade ordet.

Inget program skulle få vara det andra likt, därför använde vi oss av olika berättartekniker.

Med den regelbundna sändningstiden "Första lördagen i varje månad" startade vi i januari 1982.

NATTÖVNING NR 1 – Luftandar, blev en besynnerlig blandning inspelningar. Den ensamme mannen med dold mikrofon, John Amott, sökte desperat kontakt med sina medmänniskor. Pierre Schaeffer, den konkreta musikens fader, gjorde radiocomeback med en Bach-parafra, medan Curt Hilfon och Jan Danielsson mässade om kråkor, mm.

De enskilda inslagen var spännande, men sammansättningen var inte helt tillfredsställande. "Luftandar" haltade något i tempot, och liknade delvis ett magasinprogram.

I NATTÖVNING NR 2 – Eldsjälar, valde vi därför att placera inslagen ovanpå, istället för efter varandra. Detta gav programmet en komplexare karaktär. Avsikten med "Eldsjälar" var att med dokumentära ljudeffekter från hela världen, skildra en oidentifierbar stad. Vi hade nu funnit en fungerande berättarstil, men samtidigt insett att vi värderade inslagen olika.

NATTÖVNING NR 3 – Visst är det radio baby, yeah, yeah, yeah! gjordes av Robert Zero Broberg. Programmet var en dialog mellan hans alteregon Polb Tott 1 & 2. Det hela improviserades fram med synthesizer och massor av pålägg.

Då tonen i de första Nattövningarna hade varit mörk och ödesmättad, ville jag nu själv göra ett mer meditativt program.

NATTÖVNING NR 4 – Ektoplasma, ett akustiskt sanningsökande efter jagets rötter i det fördolda, blev ett försök att gestalta 1950-, 60-, 70-, och 80-talet genom privata ljudinspelningar, nyhetstelegram, musik, litteratur, och radioprogram.

Med denna självbiografiska svit, skildrade jag det allmängiltiga genom det privata.

"Ektoplasma" var också en demonstration av olika sätt att använda radiomediet som konstform, som audio.

Brynn och Evan gjorde därefter **NATTÖVNING NR 5 – Vattengastar.**

Till karaktären var den mer traditionell, med uppläsningar och inspelningar av bl a vatten.

NATTÖVNING NR 6 – P, var en ljudkonstantologi.

I stället för en traditionell presentation av de många upphovsmännen och deras inslag, skrev vi en trespråkig ramberättelse. Denna bagatellartade story interfolierades därefter av diverse provocativa och besynnerliga inslag.

Rod Summers arrangerade om de engelska radionyheterna så att ministrar och politiker hela tiden svarade "I'm sad, very sad" på de mest skiftande frågor från pressen, medan Regina Beck regelbundet upprepade "If you don't give a fuck, you don't get a fuck".

I NATTÖVNING NR 7 – Det som blev över, spelade vi det som blev över, t ex: Dan Fröbergs minimalistiska musik, Christian Bocks akustiska experiment och våra egna greatest hits.

Nattövningarna kännetecknades alltså av två nivåer av skapande. Först bidragsgivarens konstnärliga avsikter och därefter redaktionens.

Vår policy var därför att underrätta alla medverkande om våra redigeringar, förkortningar och förändringar i inslagen.

Till alla i utlandet boende bidragsgivare sände vi också våra specialdesignade kassettkopior. Då vi i snitt hade 18 medverkande per program, blev det med tiden ganska många kassetter.

Den reklam som detta automatiskt medförde innebar att utländska radiostationer i USA, Italien, Japan, Frankrike, Danmark m fl, nu började visa intresse. Den första utländska radiostationen som sände Nattövning var Cadensiska CFRO.

Då Brynn och Evan inför hösten -82 alltmer blev upptagna av andra

programuppgifter, blev jag ensam kvar som ansvarig för programmet. Huvuddelen av min tid gick åt till lyssning, kopiering, brevskrivning och planering.

Nattövningarna kom nu att leva egna liv: programmen deponerades efter hand i konstnärarkiv världen över.

Avsnitt ur "Ektoplasma" gavs ut på två olika Lp-skivor i Italien. Den framfördes också live med ljusprojektioner och dans på en internationell poesifestival i Cento / Bologna, samt på en musikfestival i Tokyo.

Avsnitt ur "Eldsjälar" kom ut på en Holländsk VEC-kassett. Vidare spelades "P" på gallerier i Korea, Australien och Italien.

Nattövning recenserades aldrig i svenska dagstidningar.

Desto mer skrevs det dock i utländsk fackpress. Efter artiklar i Ear-magazine och Umbrella magazine, m fl ökade kassett-tillströmningen allt kraftigare. Programmet hade nu på ett knappt år fått kontakt med 275 ljudkonstnärer från 31 länder.

Att imponera på chefer visade sig vara svårare.

Fenomenet har tidigare beskrivits i artiklar av Fritiof Haglund och Folke Schimanski.* Istället för uppmuntran, kom klagomål beträffande programmets form och innehåll, pappersgång, studiotider, porto, övertid, mm.

Till detta lades en kraftig budgetnedsättning.

När produktionen trots detta ändå kunde fortsätta, beslöt redaktionen, i min frånvaro, på ett sammanträde att lägga ner programmet!

De tre nya Nattövningar som jag då redan hade hunnit få färdiga, sändes under våren -83.

NATTÖVNING NR 8 – R: Italiensk audio med mailart var ett dokumentärt reportage från en Italienresa.

Ljudkonstnärerna Carlo Pittore, Vitore Baroni och Enzo Minarelli m fl kom till tals i fragmentariska intervjuer.

NATTÖVNING NR 9 – Vad ska vi kalla programmet / J'ai bien mange, var ett samarbete med Marie Sjöberg från Galeri S:t Petri i Lund. Programmet speglade det internationella avantgardets yttringar på S:t Petri och i Sverige på 70-talet i form av artists records och audioworks.

Det sista programmet **NATTÖVNING NR 10 – M: En profetisk Nattövning om mord**, liknade "P" till formen, men var allvarligare i tonen.

Handlingen syftade på det allt svalare kulturklimatet i Sverige och i radiohuset. Bland en uppsjö av märkliga in-

spelningar utkristalliserades Kristian Jonssons fråga "Varför så trist och fantasilöst?" Han fick svar om än i något kryptisk form.

De tio Nattövningarna som hann produceras skapades under 'den tekniska stenålderns sista skede'.

Om programmet hade fått fortsätta hade emulatorer, syntar och digitalljud påverkat utvecklingen ytterligare.

Planer fanns också på alternativa former av 'phone inns' och direktsändningar. Men så blev nu ej.

I framtiden när kommersiella kommunikationssatelliter raderat ut de seriösa radioprogrammen kommer många att trösta sig med nostalgiska minnen från tiden då Nattövning existerade.

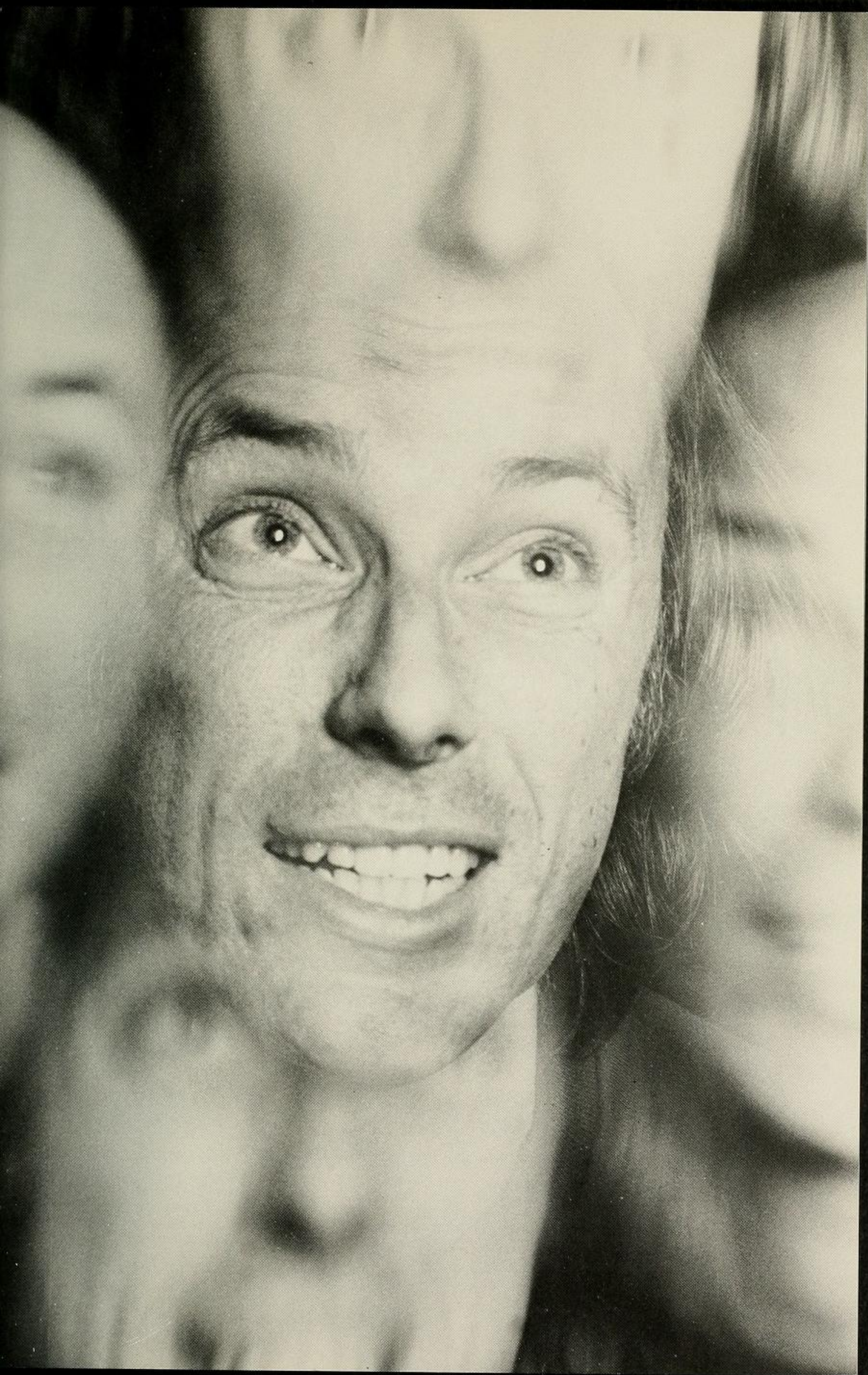
Tack vare audioutställningen i mars / april 1983 på Moderna Museet i Stockholm med tillhörande katalog finns erfarenheterna nu dokumenterade.

Och hör sen...

Peter R Meyer

*sid.11 Fritiof Haglunds artikel "Sveriges långvårdsradio" i Jakob Stege nr 1-2, -82.
Folke Schimanskis artikel "Regel i radio: Segra och dö!" Expressen 23.11 -82

Peter R Meyer med sina Ektoplastiska alteregon.

NATTO

1 LUFTANDAR. (16.1 -82) av PETER R MEYER och EVAN STORM

Medverkande: John Amott, Christian Bock, Jan Danielsson, Curt Hilfon, Ulla Jansson, Yoko Ono, Wild Man Fischer, Johan Runeberg, Pierre Schaeffer, Brynn Settels, Peter R Meyer, Evan Storm, m fl.
Tekniker: Bertil Thernlund.

2 ELDSJÄLAR. (6.2 -82) av PETER R MEYER, EVAN STORM och BRYNN SETTELS

Medverkande: John Amott, Tomas Blom, Malou Berg, Sven Holm, Peter R Meyer, Brynn Settels, Evan Storm, James P. Ritter, Christer Söderqvist, Bruno K. Öijer, Brian Gysing
Tekniker: Gunnar Östlund.

3 VISST ÄR DET RADIO BABY. (6.3 -82) av ROBERT BROBERG

Medverkande: Polb Tott 1 & 2 (alias R. Broberg)
Tekniker: Gunnar Östlund.

4 EKTOPLASMA, ett akustiskt sanningsökande efter jagets rötter i det fördolda. (3.4 -82) av PETER R MEYER

Medverkande: Lennart Hyland, Morey Bernstein, Rut och Wladimir Meyer, Oscar Bernhard Julin, Sven Julin, Ken Russel, Lasse Ö'Månsson, Jan Fridegård, J.M.G. Le Clezio, Christian Bock, Sven Jerring, Bernhard och Xenia Meyer, Elisabeth Julin, Karin Skantz, Evert Taube, Claude Thorlin, Arne Thore'n, Bertil Arvind, Klas Burling, Pierre Schaeffer, Kerstin Tauvon, Elis Tegenheim, Orson Welles, Ferdinand Kriwet, Tomas Blom, John Lennon, Frederika Harroch/Levy, Josef Schajna, Sten Hansson, Kjell Arve Ryde'n, Yvonne Marcus, Denis Lindbohm, Bettan Holm, Sai Baba, Guru Maharaj Ji, Susanne Brögger, Martinus Thomsen, Sverre Holmsen, Staffan Olzon, Hermann Hesse, Peter R Meyer, Fredrik Grundel,
Tekniker: Andreas Olsson.

5 VATTENGASTAR. (1.5 -82) av EVAN STORM och BRYNN SETTELS

Medverkande: Kazuo Uehara, Kristian Jonsson, Brynn Settels, Evan Storm, Zut un fen rouge, m fl.
Tekniker: Janne Waldenmark.

WING

P. (5.6 -82)
av PETER R MEYER

Medverkande: Regina Beck, Rod Summers, John Amott, Mogens Otto Nielsen, Vangelis, Carlo Pittore, Allen Ginsburg, Mitchell Kreigmar, Mian Sjöberg, Audioplayers, Ruedi Schill, Beth Andersson, Peter Below, Hans Love'n, Mario Rondi, Ola Österling, T.E. Paulsson, Laurie Andersson, Evan Storm, Peter R Meyer, Alexander Wingby, Ana Martinez, George Wood, m fl.

Tekniker: Rolf Lidwall.

DET SOM BLEV ÖVER. (3.7 -82)
av PETER R MEYER, BRYNN SETTELS och EVAN STORM

Medverkande: Kristian Jonsson, Philip Williams, John Amott, Yoko Ono, Johan Runeberg, Pierre Schaeffer, Dan Fröberg, Paul Carter, Christian Bock, Ferdinand Kriwet, Christer Söderqvist, Curt Hilfon, Tomas Mera Garts, Robert Broberg, Rut och Wladimir Meyer, Hermann Hesse, Claude Thorlin, Rod Summers, Per Holmström, Mian Sjöberg, Regina Beck, Peter R Meyer, Evan Storm, Brynn Settels, m fl.

Tekniker: Lasse Öhrn.

R – ITALIENSK AUDIO OCH MAILART. (5.2 -83)
av PETER R MEYER

Medverkande: Carlo Pittore (alias Charles Stanley), Vittore Baroni, Daniele Ciullini, Maurizio Nanucci, Albert Mayr, Enzo Minarelli, Yvonne Marcus, Adriano Spatola, Bern Porter, Bruno Talpo, Peter R Meyer, Maurizio Bianchi, Ubaldo Giacomucci, m fl.

Tekniker: Inga-Lill Love'n.

VAD SKA VI KALLA PROGRAMMET – J'AI BIEN MANGE! (5.3 -83)
av PETER R MEYER och MARIE SJÖBERG

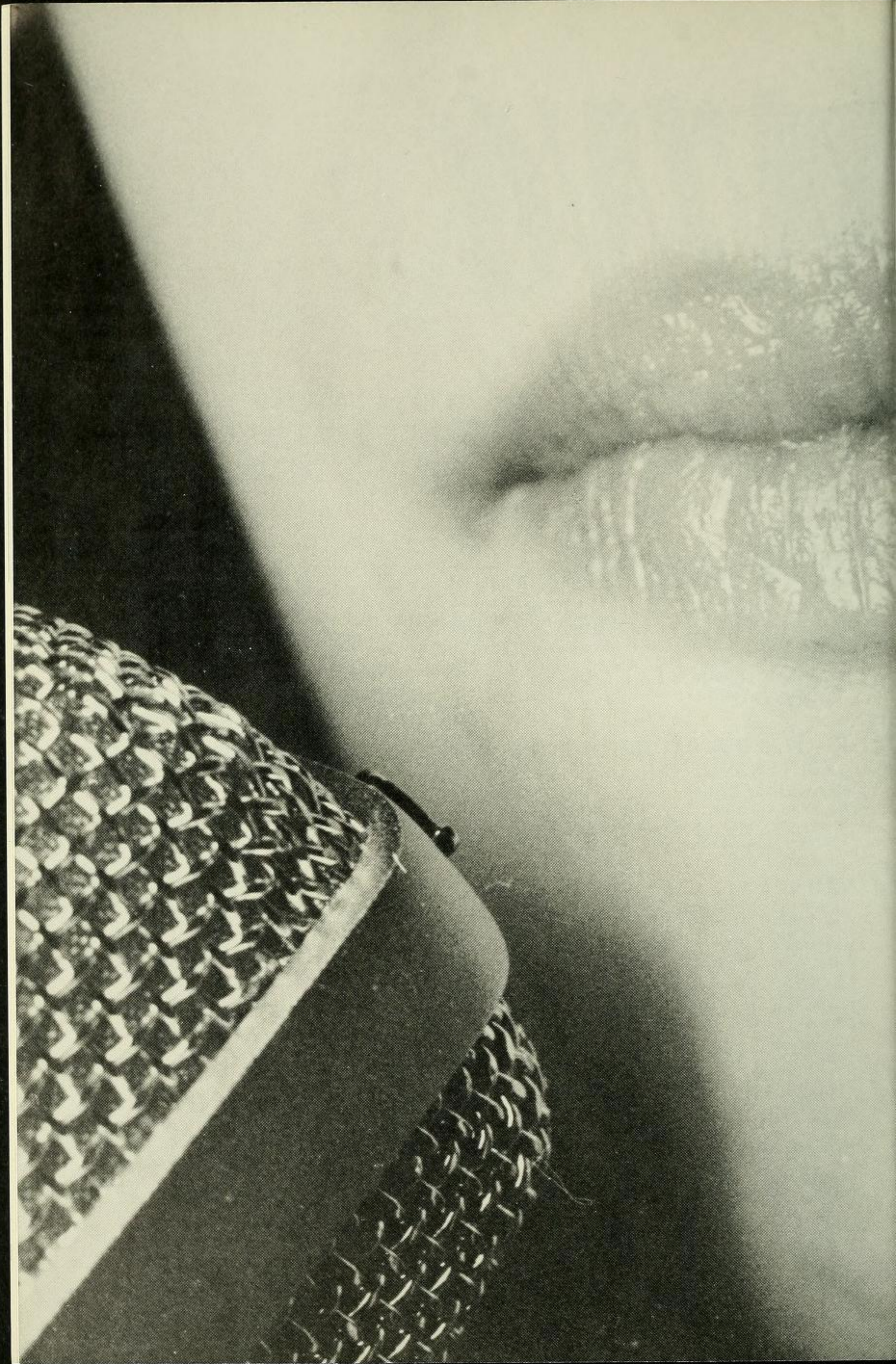
Medverkande: Morgan Fisher, Andrzej Dudek-Durer, Bob Cobbing/Henri Chopin, James Wine/ Alison Sky, Terry Fox, Francesc Torres, Marie Sjöberg, Peter R Meyer, Hannah Wilke, Johanna M. Beyer, Vito Acconci, Allan Kaprow, Bob Davis, Larry Went, Eleanor Antin, Leo Nilsson, Jörgen Nash, Alison Knowles, Malou Berg, Douglas Davis, Laurie Andersson, Jean Sellem, Johan Cornelissen, Carsten Schmidt Olsen, Vitaly Komar/Alexander Melamid, Lubomyr Melnyk, Carlo Pittore, Klaus Groh, Ivor Cutler, John Fekner, Randy Magnus, m fl.

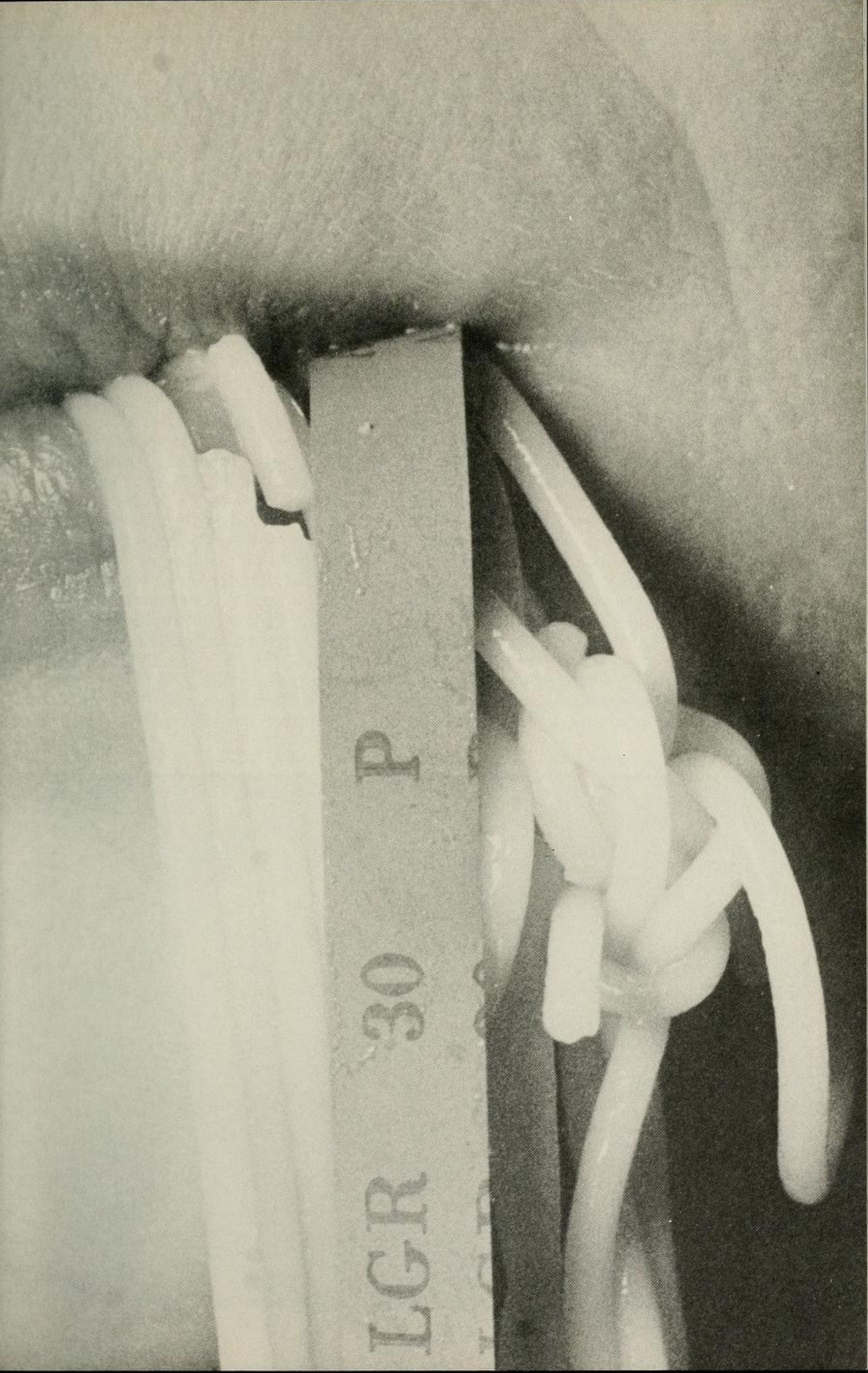
Tekniker: Björn Zabell.

M – EN PROFETISK NATTÖVNING OM MORD. (2.4 -83)
av PETER R MEYER

Medverkande: Leif Iseberg, Kevin Atherton, Scarlatina Lust, Hank Bull, David Garland, Charlie Hooker, Murray Schafer, Patrick Håkansson, Alvin Lucier, Kristian Jonsson, Moody Blues, Asta Olofsdotter, Dimosthenis Agrafiotis, Arleen Schloss, Mike Batt, Kim Fowley, Peter R Meyer, Bern Porter/Mark Melnicovwe, Carlo Pittore, Lon Spiegelman, Denise A. Aubertin, Timothy Leary, Dan Fröberg, John Amott, Alex Igloo/Kate Klammer, Allan Vizents, Mats Victorin, Ron Crowcroft, Marina Abramovic, F. Uwe Laysiepen, Bill Schiller.

Tekniker: Jan Lindahl

LGR

30

P

In the beginning was the sound.

PETER R MEYER on NIGHT EXERCISE

In the beginning was the sound.

In the year 1896 Marconi took out a patent on the invention that came to supply it. In the year 1983 the radio is, and has long been, everyone's property.

Many radio companies are run today by lawyers, journalists and bureaucrats.

People with an artistic turn of mind are broken or sifted out on recruitment, during training or meetings. The results are clearly noticeable in the radio programmes. History teaches us that it takes many years to establish and perfect something 'new'. When the car was invented it resembled the stage coach. The first electric organ was like a piano and the first films were filmed theatrical performances. Despite directors such as Eisenstein, Welles and Kurosawa it was not until the last decades of the 20th century that the general public started to give artistic aspects to the film medium. The radio medium is today wrestling with the same problems. The bulk of programmes consist of read texts

or gramophone music. Texts are however, at their best in print and music sounds most beautiful in a living form.

The radio medium has not, however, grown out of its teething troubles. New generations of listeners are more exacting in their demands, as is clearly shown by declining audience figures.

In 1982 after ten years as a free-lance (In Japan, Trinidad, Thailand, Poland, Austria and Nepal) I joined the Swedish Radio Company's cultural department. I was equipped with a B.A. degree in the film, drama and art sciences. I obtained my professional training at the Dramatic Institute in Stockholm where I specialised in radio and film production.

The bulk of the approximately 100 radio programmes and radio plays that I have made since then were of an spiritual or avantgarde nature. This stood me in good stead when I, together with the dramatist and actor Evan Storm, was given the res-

responsibility for Nattövning/Night Exercise.

The programme Night Exercise was an attempt to renew and develop the radio medium.

We decided to control the programme dictatorially. Nothing that we ourselves did not like was to be broadcast.

We advertised for mad sound artists in suitable newspapers. To help us Brynn Settels was hired on a contract. We also looked around outside Sweden. All the unconventional radio personalities that I had met during my years at foreign radio stations or at my annual radio analysis seminars at the Dramatic Institute were contacted. Through Zev, the musician, we got in touch with Rod Summers, the sound artist, who lives in Holland. Summers, in his turn linked us up with an extensive mail art network.

Thousands of letters with invitations to take part in Night Exercise were distributed in this way all over the world.

Misse Nygård-Josefsson made our famous poster, which promised mysticism, sex, rock and roll, avant-garde, violence and tradition.

Evan, Brynn and I subsequently started to listen to all the material sent in. We saved the best (about 5%), and put it together. The order of the inserts was decided by a particular theme. To start with, we linked every programme to an element, i.e.: air, fire, water etc. Another aim was to use the specific opportunities of the radio medium, which is why we cut down the spoken word to a minimum. No programme was to be alike and we therefore made use of different narration techniques.

We started in January 1982 with the regular broadcasting time "the first Saturday of every month".

NATTÖVNING NO 1 – Spirits in the air, was a strange mixture of recordings. The lonely man with his hidden microphone, John Amott, desperately tried to establish contact with his fellow humans. Pierre Schaeffer, the father of concrete music, made a radio comeback with a Bach paraphrase, while Curt Hilfon and Jan Danielsson droned away about crows etc. The individual inserts were exciting but the overall structure was not entirely satisfactory. "Spirits in the air" limped slightly in its tempo and at the times resembled a magazine programme.

In NATTÖVNING NO. 2 – Fire souls we chose therefore to place the inserts on

the top of, instead of after, one another.

This gave the programme a more complex nature. The aim with "Fire souls" was to depict an unidentifiable town with documentary sound effects from all over the world. We had now discovered a narrative style that worked, but at the same time we realised that we had different assessments of the inserts.

NATTÖVNING NO. 3 – That's certainly radio baby, yeah, yeah, yeah! was made by Robert Zero Broberg. The programme was a dialogue between his alter egos Polb Tott 1 and 2. It was all improvised with a synthesiser and masses of additions.

Since the tones of the first Nattövning had been murky and fateful, I now wanted to make a more meditative programme myself.

NATTÖVNING NO. 4 – Ectoplasm, an audiophonic search for truth in the hidden roots of the ego, was an attempt to give a shape to the 1950s, '60s, '70s and '80s by means of private sound recordings, news telegrams, music, literature and radio programmes. With the autobiographical suite I described the universally applicable with the aid of individually applicable. "Ectoplasm" was also a demonstration of different ways of using the radio medium as a form of art, as audio.

Brynn and Evan subsequently made **NATTÖVNING NO. 5 – Water ghosts.** In character this was more traditional, with readings and recordings of water etc.

NATTÖVNING NO. 6 – P was an anthology of sound art. Instead of traditional presentation of the many originators and their items, we wrote a trilingual basic story. This trivial story was subsequently interpolated with various provocative and strange inserts. Rod Summers rearranged the English language radio newscasts so that ministers and politicians answered the whole time "I'm sad, very sad" to the most varying questions from the press while Regina Beck constantly repeated "If you don't give a fuck, you don't get a fuck".

In NATTÖVNING NO. 7 – What was left over we played what was left over, for instance: Dan Fröberg's minimalist music, Christian Bocks's audiophonic experiments and our own greatest hits.

The night exercises were therefore characterised by two levels of creating. Firstly the artistic intention of the contributors and subsequently those of the production team.

Our policy was therefore to inform all those taking part about our editing, shortenings and changes in the insert. We also sent our specially designed cassette copies to all contributors living abroad. Since on average we had 18 participants per programme, this meant in time a fair number of cassettes. The publicity that this automatically resulted in meant that foreign radio stations in the United States, Italy, Japan and elsewhere now began to show interest. The first foreign radio station to broadcast Night Exercise was the Canadian CFRO. (See page).

When Brynn and Evan with the coming of the autumn in 1982 became busy with other programme duties, I was the only left with responsibility for the programme. Most of my time was spent listening, copying, writing letters and planning.

The Night Exercises now came to live lives of their own. The programmes were gradually deposited in art libraries all over the world.

Excerpts from "Ectoplasm" were issued on two different LP records in Italy. It was also presented live with light projections and dancing at an international poetry festival in Cento/Bologna, as well as at a music festival in Tokyo.

Excerpts from "Fire Souls" appeared on a Dutch VEC cassette. In addition "P" was performed in galleries in Korea, Australia and Italy.

Night Exercise was never reviewed in Swedish daily newspapers. All the more was written, however, in the foreign trade press. After articles in Ear Magazine and Umbrella Magazine etc. there was an ever-increasing stream of cassettes. The programme had now in the space of barely one year established contact with more than 275 sound artists from 31 countries.

To impress the powers that be, proved to be more difficult. Instead of encouragement, there were complaints about the form and contents of the programme, studio times, paper consumption, postage and overtime etc. In addition to all this there was an abnormally steep cut in the budget.

When, despite this, the production was nevertheless able to continue, the depart-

ment, at a meeting in my absence, decided to discontinue the programme! The three new Night Exercises that I had already completed at the time were being broadcast in the spring of 1983.

NATTÖVNING NO. 8 – Italian audio with mail art was a documentary reportage from a journey to Italy. The sound artists Carlo Pittore, Vittore Baroni and Enzo Minarelli and others had their say in fragmentary interviews.

NATTÖVNING NO. 9 – What are we to call the programme/J'ai bien mange, was a joint effort with Marie Sjöberg from the Gallerie St. Petri in Lund. The programme was an inventory of the international avant-garde's manifestations in Sweden in the 1970s in the form of artists records and audio works.

The last programme **NATTÖVNING NO. 10–M: A prophetic night exercise on murder**, resembled "P" in form but its tone was more serious. The contents alluded to the increasingly cool cultural climate in Sweden and at Broadcasting House in Stockholm. Kristian Jonsson's question "why so sad and unimaginitive?" was crystallised in an abundance of remarkable recordings. He got an answer, albeit in a somewhat cryptic form.

The 10 Night Exercise that were actually produced were created during "the last phase of the technological stone age". If the programme had been allowed to continue, emulators, synthesizers and digital sound would have influenced its development still further. There were also plans for alternative forms of "Phone-ins" and live broadcasts. Things did not turn out like that, however.

In the future when commercial communications satellites have wiped out the serious radio programmes, many will console themselves with nostalgic memories of the days when Night Exercise existed.

Thanks to the audio exhibition in March/April 1983 at the Museum of Modern Art in Stockholm and to the catalogue produced for it, the experiences are now documented.

Just listen...

Konst och Audio.

Med konsten i örat.

Konstnärer börjar alltmer begagna sig av skivan och ljudkassetten som medium, och det hänger samman med att den experimentelle konstnären egentligen är intermedia inriktad – bild, ord, musik, teater är nära förknippade med varandra. Nya rön inom vetenskap och teknik är idag lättillgängligare för den enskilde människan/konstnären.

Videokonst kan sägas ha börjat den dag 1965 som Nam June Paik köpte sin videokamera.

Datakonst har fått stor spridning under senare år. Audiokonst (med skivor och kassetter) är ytterligare ett område som bildkonstnärer nu tränger in på. Germano Celants bok "The Record as Artwork. From Futurism to Conceptual Art", utgiven i samband med utställningar i USA och Kanada 1977-78, är en utmärkt antologi över olika bildkonstnärers arbete med skivor under 1900-talet.

I våras inbjöd Ronald Feldman Fine Art Gallery i New York till vernissage på "Revolution per minute (the art record)". En dubbel-LP med originalljudverk av 21 konstnärer, däribland Joseph Beuys, Conrad Atkinson och William Burroughs, hade just lämnat skivpressarna.

Ursula Block från Gelbe Music i Väst-Berlin inriktar sig sedan en tid tillbaka även på utgivning, visning och försäljning av konstnärsskivor. I somras presenterade hon sin verksamhet på Documenta-utställningen, den vart femte år återkommande mötesplatsen för internationella konstbøjelser. I september promenerade publiken runt i Hamburgs konsthall med hörlurar på huvudet, intensivt åhörande Julius' verk "Konsert för frusen sjö", Fluxus-konstnärinnan Alison Knowles' "Ljud-performance stycken" eller 91 andra galna verk.

Även den kanadensiske experimentelle filmskaparen och installationskonstnären Michael Snow var representerad tillsammans med Canadian Creative Music Collective.

Men ljudet i bildkonstsammanhang existerade redan i början av seklet. När Raoul Hausmann och Kurt Schwitters, två visuella konstnärer, började läsa sina abstrakta nonsensdikter högt inför publik strax efter första världskriget föddes ett nytt konstområde: text-ljud kompositioner eller, som det kom att kallas under 60-talet, ljud-poesi.

I slutet på 40-talet redigerade Pierre Schaffer ljudinspelningar efter musikaliska principer, vilket i sin tur gav upphov till den elektroniska musiken.

På 50-talet, när bandspelaren och elektroniska finesser gjorde det möjligt att förändra naturligt ljud och röster, utvidgades konstnärernas experimentlust omedelbart.

Henri Chopin, fransk ljudpoet bosatt i England, började arbeta med ljud 1955. Som radioprodu-

cent i Paris gjorde han, liksom en annan fransk bild-ljud-poet Bernhard Heidsieck, ljudkompositioner för radion. Omkring slutet av 60-talet gav han ut *Ou* – en tidskrift för ljudpoesi – med tillhörande LP-skivor.

I Sverige verkade vid ungefär samma tidpunkt bl a Öyvind Fahlström, Sten Hanson, Åke Hodell och Bengt Emil Johnson.

Den experimentella verkstaden för elektronisk musik i Stockholm – Fylkingen – har alltid stått ljudpoesin nära.

Hela 60-talet var en enda stor ljudkakofoni i bildkonsten. Ljudpoesi var en form av "live art" framträdande liksom happenings och events. En stor samling enskilda konstnärer och grupper tog steget upp på scenen.

I Japan arbetade Gutai-gruppen medan Fluxus (med bl a George

Vooxing Poooëtre
INTERNATIONAL RECORD OF SOUND POETRY
 OTTOBRE 1982 BORDENO ITALIA

A CURA DI ENZO MARIARELLI
 BIBLIOTECA CON LE
 A.C. MARIARELLI

COMITATO DI BORDENO
 ASSOCIATO ALLA CULTURA

Progetto grafico: SERGIO ALTAMINI
 Layout: FEDERICA MANFROINI

Disco di Poesia sonora internazionale

LE VOCI INCISE SONO QUELLE DEGLI AUTORI

LATO UNO

Bernard Heidsieck (Francia)
 Rod Szustrejs (Olanda)
 Klaus Grob (Germania O.)
 Enzo Mariarelli (Italia)
 Giovanni Fontana (Italia)
 Agostino Cottò (Italia)
 Richard Kostelanetz (U.S.A.)

LATO DUE

Enrique Sposito (Italia)
 Rafael Radziszewski (Argentina)
 Tereza Puetka (Cecoslovacchia)
 R. Meyer (Svezia)
 Papp (Ungheria)
 S.A. (Italia)
 A. Biondo (Italia)
 Jacques Lebel (Francia)

«Canal Street n. 7» (3'12") 1971-1976
 «Canal Street n. 9» (0'58") 1971-1976
 «Rat Sense» (4'30") 1982
 «Dedance» (2'35") 1979-1982
 «100 Drops» (1'25") 1982
 «Sierpinski» A (2'10") B (1'40")
 «Labioplat» (0'40") 1982
 «Pomeriggio» (4'06") 1979
 «per voce e scotch tape»
 «Duo Aca» (1'35") 1976
 «Quarantotto» (2'45") 1979
 «Nona» (1'25") 1976
 «Dialogue 2» (0'30") 1976
 «Exvoto» (1'20") 1976

«Sinfonico Sedertus» (2'50") 1976
 «Ubi Certo» (4'50") 1977
 «194» 1982
 «Erlingstada» (3'20") 1982
 «Pipany Armonia» (4'45")
 1984-1981 Rythm Paens
 «CS» n. 2 (2'45") 1982
 «A. Otsaki»
 «Machunogewehr» (2'00") 1981
 «Poem T. P. O. Y. E. A. 2» (1'30")
 1981 con Catherine M. Denis (C. Denis)
 «Sax Jaru Ok» (rombica)

Maciunas, Dick Higgins, Alison Knowles, Nam June Paik) hade internationella förgreningar, bl a i Norden (Per Kirkeby, Eric Andersen, Bengt av Klintberg). Bernhard Heidsieck talar i ett manifest från 1967-68 om "action-poetry" och bandspelare. Det är dags att göra poemet visuellt, kännbart, hörbart, direkt och sensuellt aktivt, menar han.

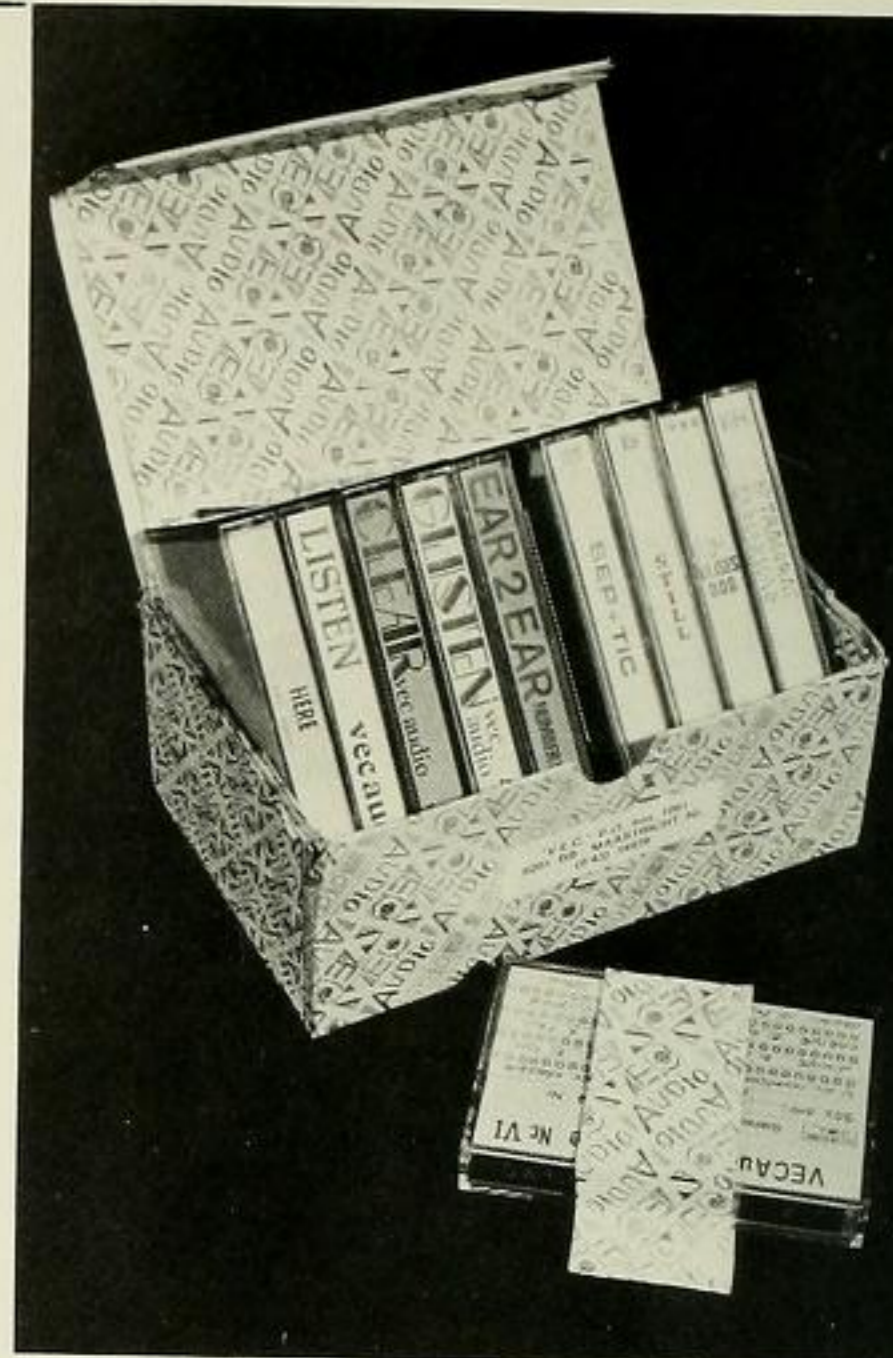
Ljudpoeten skriver dikter med rösten. Bildkonstnären skapar nu bilder med ljud, röster och ord. Den amerikanske konstkritikern Peter Frank uttrycker sig om artists' records och audiowork: "Om skivan har ersatt målningen, så har kassetten efterträtt teckningen".

Dagens konstnär rör sig inom gränsområdet mellan bild, ljud, (musik) och ord. Ett utmärkt forum för sådant skapande är radion. Ändå är det sällan som en konstnär får tillfälle att skapa där. För de flesta radioprogrammen handlar om konst, de är ej konst.

Det finns dock undantag. I Holland existerar sedan 1975 Radio Art, formad av Willem de Ridder. Exempelvis sändes ett 180 minuter långt program med början klockan ett på natten, där lyssnaren ombads att sätta sig i sin bil, tända på radion och följa vissa instruktioner som att sakta ner, stanna eller göra något i bilen. Mot slutet av sändningen anlände förarna till en viss plats och där skapades bild-musik med tutor, ljus, blinkers etc.

I Albuquerque, New Mexico, USA, bekostade en radiostation 1979 framförandet av ett 160 timmar långt konststycke för monochord och oscillator, "Musik on a long thin wire" av Alvin Lucier. Sändningen skedde utan avbrott i fem dagar. Även i Italien har radion etablerat sig som konstnärligt medium under slutet av 70-talet.

Märkligt nog har även Sveriges Radio tillåtit ett par av sina producenter att fritt utforma program.

Rod Summers V.E.C. kassetter.

Det är bl a Peter R Meyer som sedan 1981 experimenterar vilt i radiohusets P1 under rubriken "Nattövning". En gång i månaden frambringar han audiokonst med hjälp av ljudkassetter från ljudkonstnärer runt om i världen.

Egentligen är det ett skapande på två nivåer: först ljudkonstnären och sedan Nattövningsredaktionen.

Etermedia formar samhällsutvecklingen, menar Meyer och genom detta medium hoppas han kunna framföra sina ideer om konst och kultur på så sätt att de vidgar och fördjupar den verklighetsbild som vår materialistiskt präglade världsåskådning erbjuder.

Spontanitet, livsglädje, formintresse, nyfikenhet är viktiga delar i konstskapandet. Lekfullheten, experimentlusten, humorn, måste få plats.

Så menar även Raymond Gervais när han karakteriserar Michael Snows musik (Parachute 3, 1976): "Den här musiken vänder sig inte främst till den 'kultiverade' människan utan till homo ludens, den le-

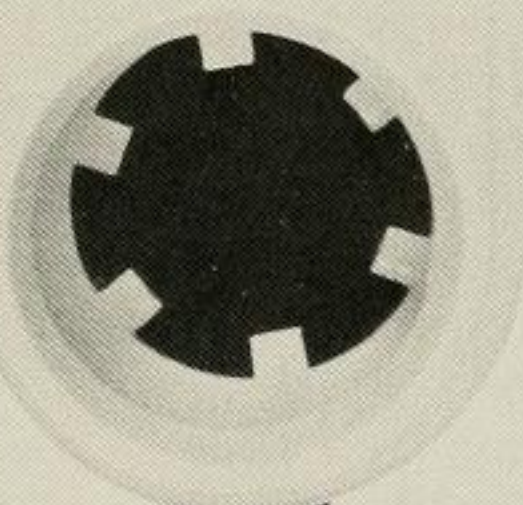
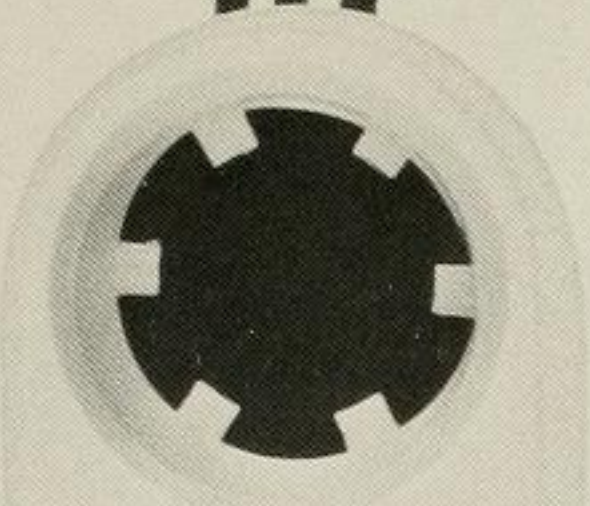
HSJ 민31

- 1. 양
- 2. 널
- 3. 경
- 4. 신
- 5. 리
- 6. 공
- 7. 도
- 8. 야
- 9. 령
- 10. 진
- 11. 군
- 12. 장
- 13. 도
- 14. 밤
- 15. 부
- 16. 아
- 17. 리
- 18. 령
- 19. 령
- 20. 령

고전무용곡 제2집

GOLDEN

DELUXE

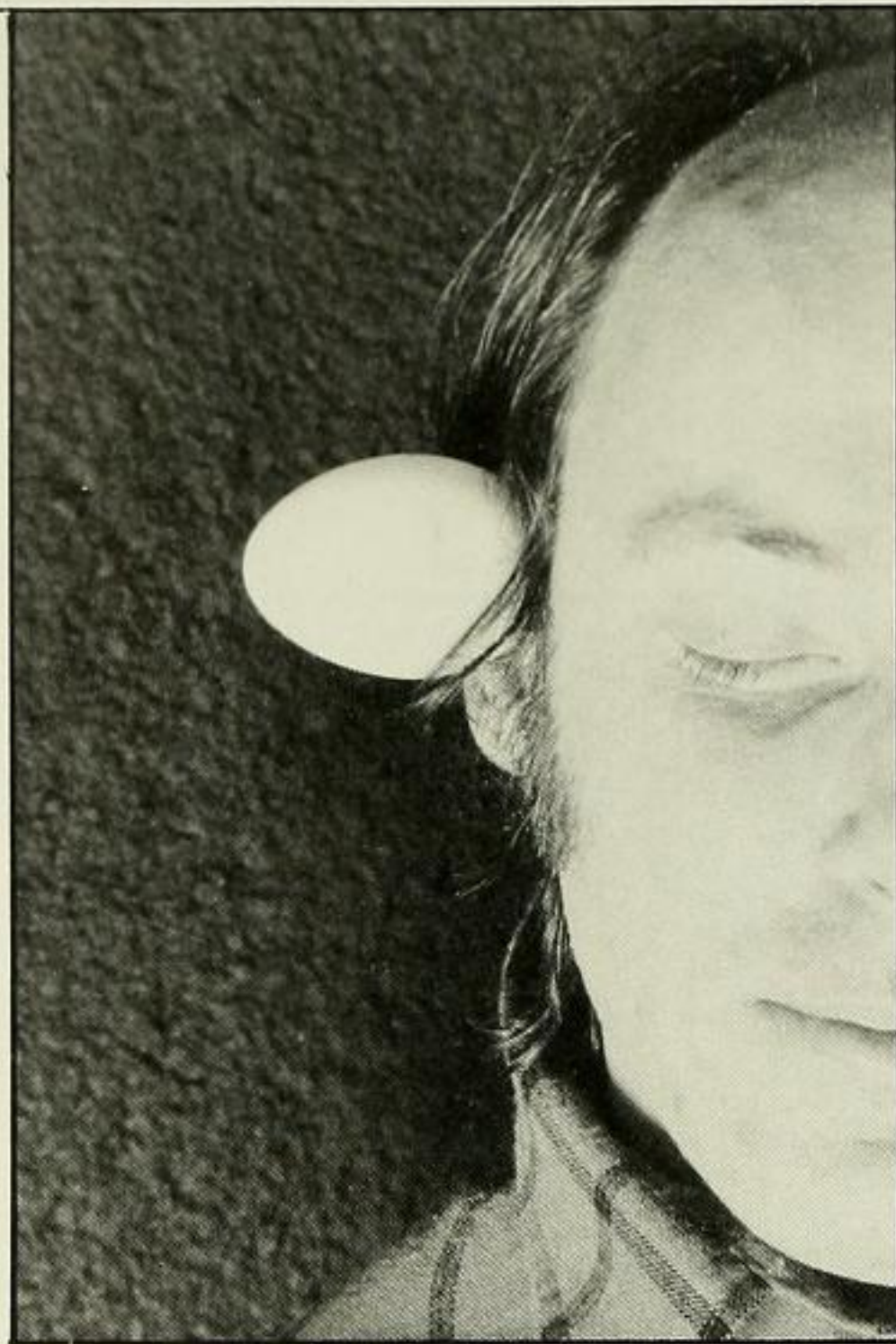
SIDE

B

現代音盤(株)

HYUN DAI RECORD CO. LTD

문화공보부등록第23号
공문심의필

kande människan, arketypen, utanför raser, kulturer, geografiskt område. Den erbjuder enträget sin verkliga existens och inte sin exklusiva personlighet. Det handlar här om att leva så intensivt som möjligt i ögonblicket, snarare än att förstå och tolka”.

Redan i början av 70-talet presenterades i Sverige utställningar med artists' records och audiowork.

Det experimentella, icke-kommersiella ide'-och konstillaboriet Galerie S:t Petri i Lund spelade då upp bl a Joseph Beuys' och Henning Christiansens dubbel-LP "Schottische Symphonie" och "Requiem of Art" från en performance i Collage of Art, Edinburgh 1970.

1973 kunde åskådarna höra och se Jean Roualdès SOS-meddelande och 1974 åskådliggjordes Bernard Heidsiecks bok/skiva "Partition V".

Peter R Meyer besökte galleriet i februari 1979 och anordnade en hörspelsvecka med pjäser av Apollinaire, Beckett, sig själv m fl, där

kassettband och hörlurar på åskådaren var huvudingrediensen i utställningen.

1981 framförde musikgruppen Bostonvärk "visualized rock" live i galleriet.

Men dessa marginella företeelser riskerar alltid att förintas, framför allt p g a dess okommersialitet men även av kulturideologiska skäl.

Således tvingades Galerie S:t Petri att upphöra den 1 april 1982 efter tio och ett halvt års experimenterande i motvind i gränslandet mellan ord, bild och ljud.

Nattövning har bara existerat en kort tid men fick nyligen sitt ekonomiska anslag starkt nedskuret vilket medför att det också måste läggas ner.

Mörkret sänker sig åter över Sverige. Snart förbjuds nog även skratet!

Marie Sjöberg

Yoko Ono och John Lennon.

Rock och Audio

Musik som håller sinnen vid liv.

I konsten kan man urskilja det som är till för att betraktas, och det som kräver betraktarens aktiva medverkan för att fullbordas.

Rockmusiken har sedan 60-talet haft ett intimt kärleksförhållande med bildkonsten. Det ges och det tas. Samarbetet Andy Warhold – Velvet Un-

derground är välkänt. Men kanske exemplifieras detta bäst genom äktenskapet John Lennon – Yoko Ono. Deras experimenterande i konst, musik och privatliv påverkade en hel generation.

Det finns popinfluerad rockmusik som är till för att ge örat en stunds

förströelse, och den "oavslutade" musiken, som kräver ditt omedelbara deltagande för att bli meningsfull. Det sistnämnda kan vara svårt att hitta i butikerna, men är väl värt en extra ansträngning.

Det kan vara din billigaste flygbiljett till New York (Laurie Andersons "Big Science", eller Talking Heads pulserande rockfunk), en teateruppställning där (i form av David Byrne: "Songs from the Catherine Wheel"), eller ett besök i arbetslöshetens industristad (Cabaret Voltaire, Throbbing Gristle m fl.). Terry Riley, minimalismens fader har påverkat många, liksom konstmusiken, i vars utkanter han ju själv håller till.

The Beatles, Procul Harum liksom Pink Floyd med Roger Waters ("Whish you were here"/"The Wall") har banat vägen för rocksymfoniker typ: John Lord ("Saraband"), Mike Batt ("Schizophonia"/"Zero Zero") och i viss mån även Stevie Wonder ("Life of the plants").

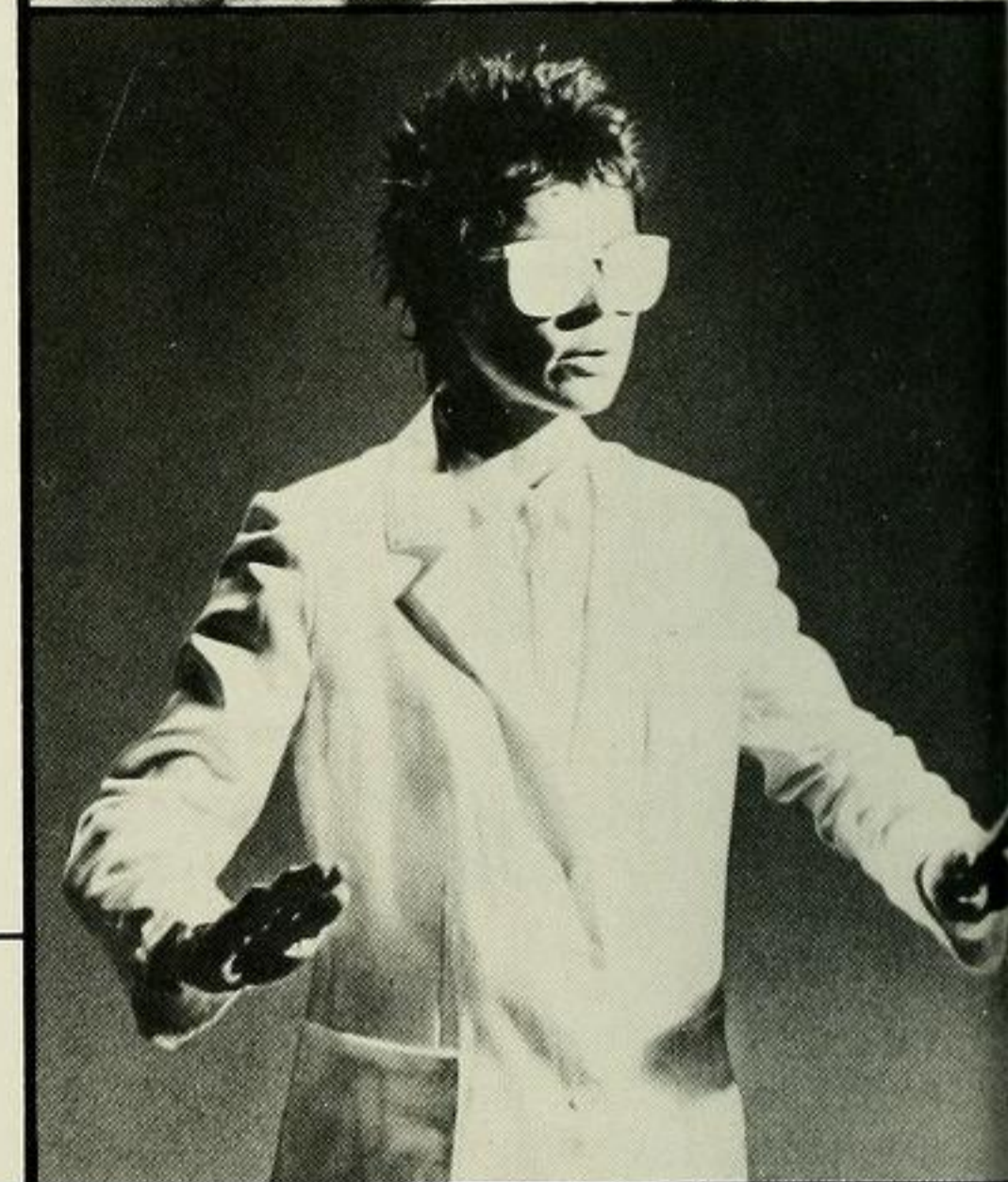
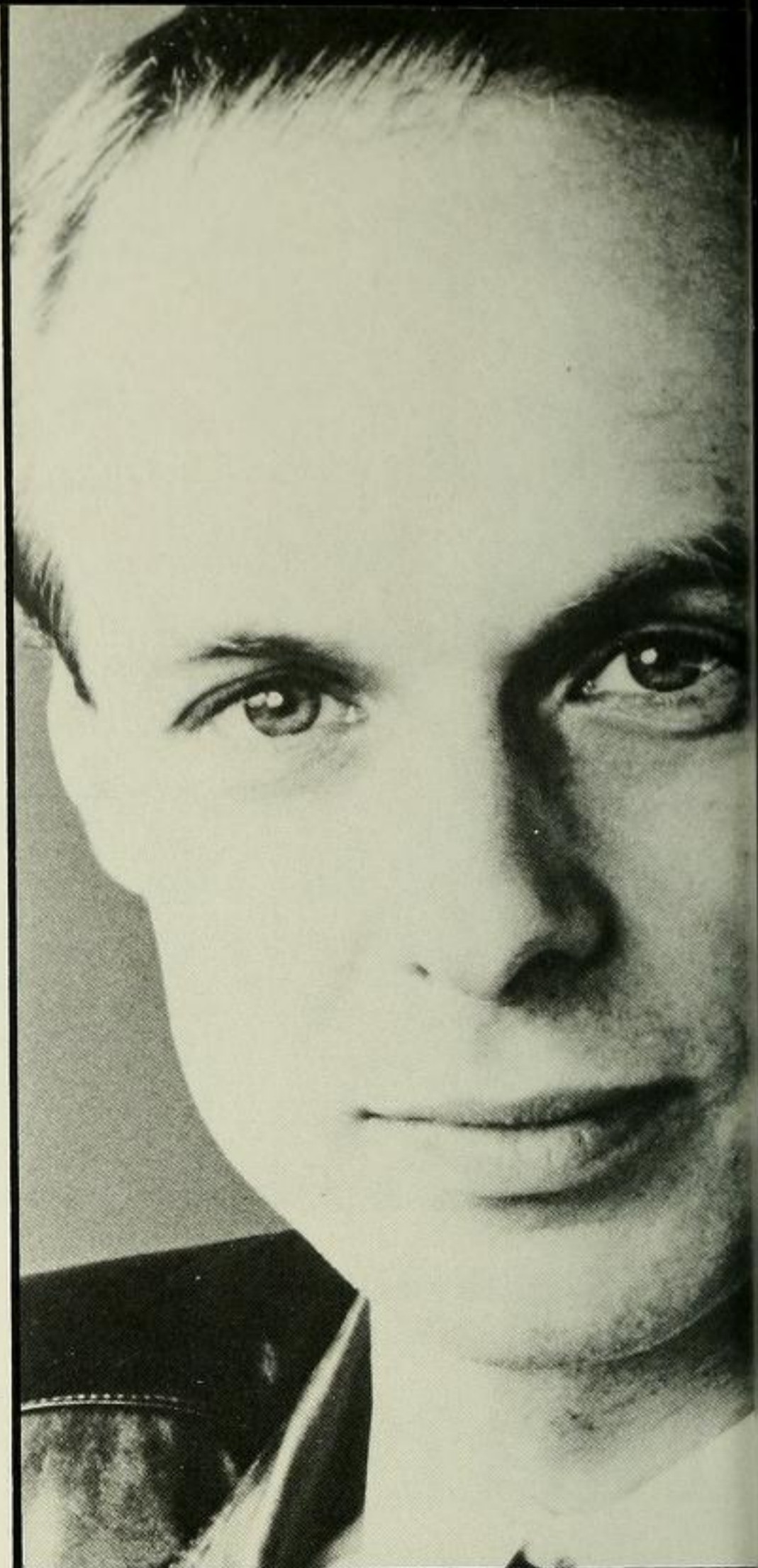
Tysk musik i form av Tangerine Dream och Klaus Schulze bröt ny mark med sina elektroniska soundtracks. Den mångfacetterade David Bowie lät sig påverkas ("Heroes" / "Low"), liksom Rupert Hine, Robert Fripp, Kevin Ayers och Brian Eno. Den sistnämnde bröt umgänget med rockmusiken och började skapa medveten bakgrundsmusik med sin Ambient-serie, ("Music for Airports"/"Films" osv). Samtliga uppräknade musiker har alla olika och särskiljande sätt att uttrycka sig. Men samtliga är överens om att stagnation leder till förfall. Därför håller de musiken, sina egna och våra sinnen vid liv.

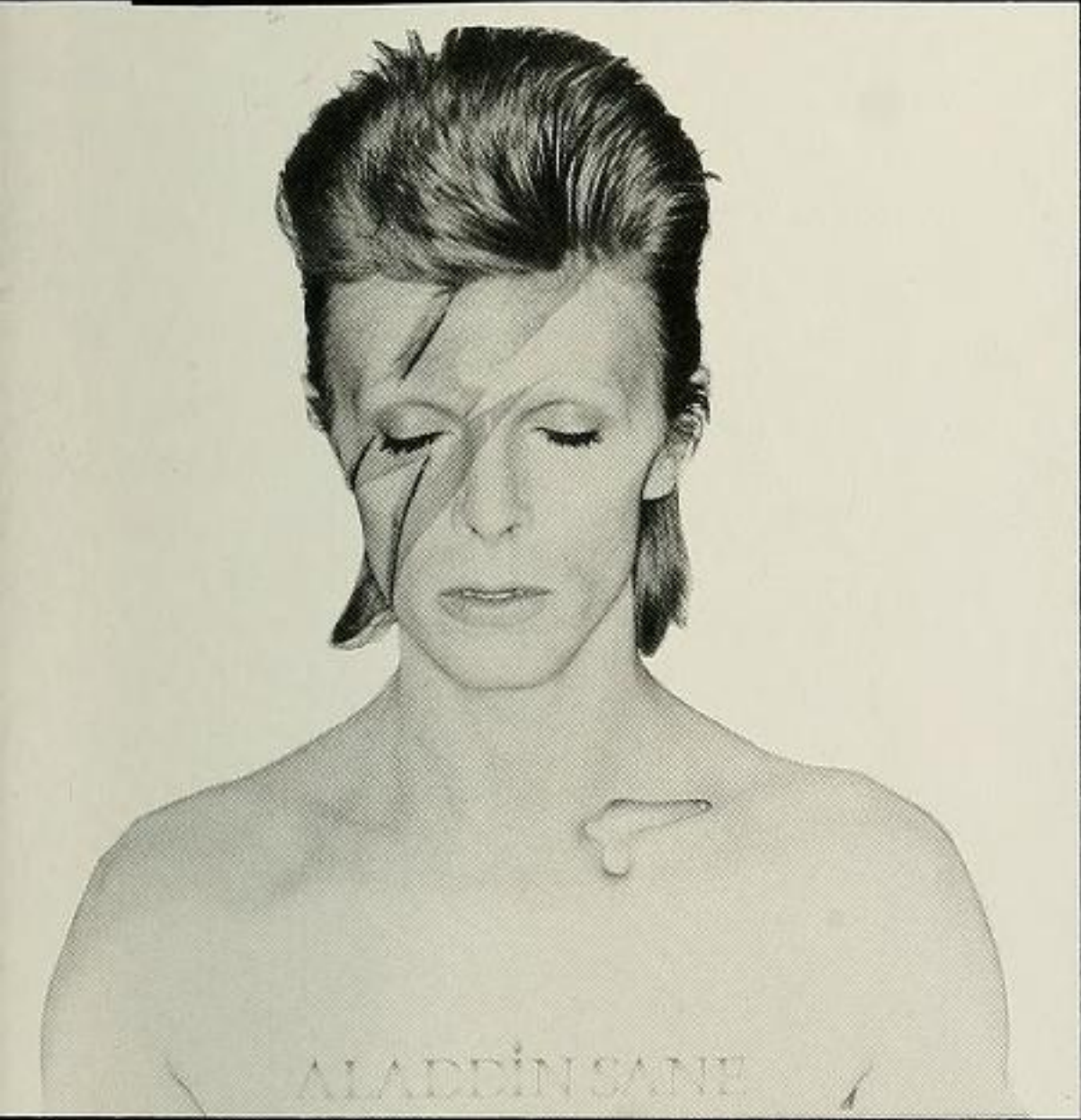
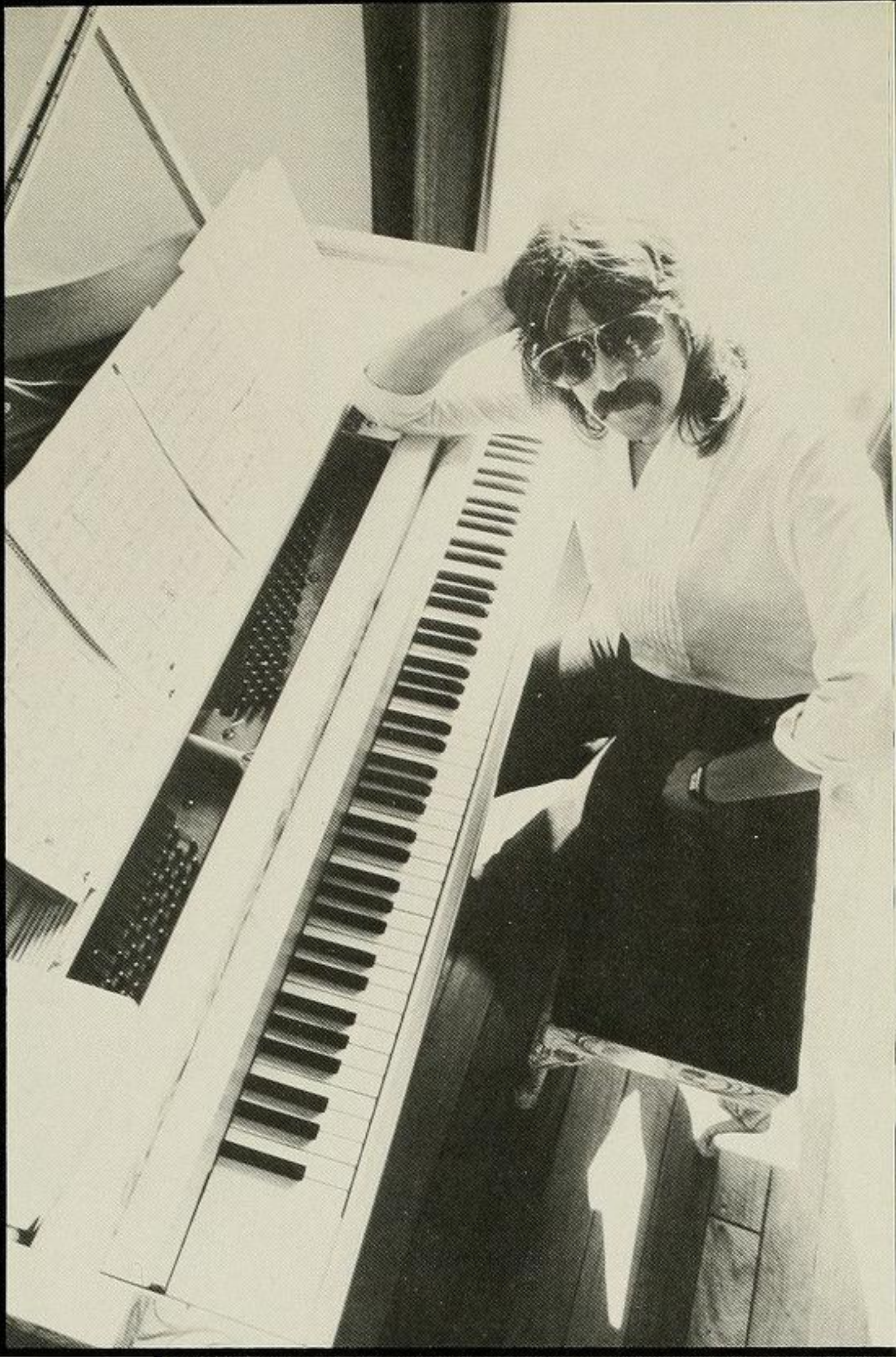
Den oavslutade rockmusiken handlar om livets olika aspekter. Och den lär dig samtidigt något nytt om dig själv.

Mats Lundgren

Övre raden från vänster: Brian Eno och John Lord.

Nedre raden från vänster: Laurie Anderson, David Bowie och Mike Batt.

Måil Art och Audio

Är detta verkligen konst?

”Är detta verkligen konst? Jag har då aldrig sett något liknande....!”

När den amerikanske konstnären och mail-art entusiasten Carlo Pittore, pseudonym för Charles Stanley, arrangerade en permanent utställning med mail-art i den lilla byn Montecelio strax utanför Rom, var ovansstående replik en ganska vanlig reaktion från de förbryllade byinvånarna.

Konst var för dessa människor stora oljemålningar, av Michelangelo, klassisk musik och opera. Men de flesta hade inte ens varit inne i Vatikanen och sett Michelangelos målningar i verkligheten, ännu mindre varit på La Scala i Milano.

Reaktionerna var därför ganska självklara.

Det här är en vanlig attityd hos människor i allmänhet, när de konfronteras med konst som de aldrig tidigare har sett, menar Carlo Pittore.

Allt som är nytt är därmed inte garanterat konst. Men det är i det nya, möjligheterna finns.

I Grekland under antiken uppmanades varje medborgare att teckna i minst två år. Meningen var inte att alla skulle bli konstnärer, utan att de skulle öva upp sitt seende och lära sig att förstå och uppskatta konst. Hur skulle de annars förstå vad skönhet var om de inte ens kunde se.

Seendet är en ’muskel’ som måste utvecklas, liksom hörseln....

Jag tänker inte jämföra den kulturpolitiska situationen idag med anticens, men man kan väl lugnt påstå att konst /kultur inte är en självklar del av varje medborgares vardag.

Konst är något som antingen sätts på piedestal eller avfärdas som konstigt.

Konst behöver näring för att utvecklas, varje konstnär behöver inspiration, uppmuntran och kritik. Det är en fråga om prioritering och uppenbarligen är det något som de flesta nutidsmänniskor inte anser sig ha tid

till. Många konstnärer världen runt sitter mer eller mindre isolerade med sin konst. Risken är att de antingen ger upp sin verksamhet eller fastnar i, ”illusionen om det egna underverket”, ingen förstår ju ändå vad de håller på med.

Vilket inte är helt sant. Runt om i världen finns andra konstnärer som håller på med liknande saker, som är fullt kompetenta att förstå och uppmuntra eller kritisera.

Ur denna situation föddes ”Mail-art”. Företeelsen är både ny och gammal.

Vincent van Gogh och Rene’ Descartes har bl a ägnat sig åt den.

Mail-art är helt enkelt konst som skickas i brevform, för det mesta från konstnär till konstnär och ljudkassetter blir följdaktligen också mail-art.

Mail-art som vi känner till idag är en internationell rörelse bestående av konstnärer, poeter och likasinnade som spenderar en stor del av sin kreativa tid och energi med att kommunicera med andra. En konstnär i Brasilien kan t.ex ha en likasinnad i Holland osv.

Hand i hand med den tekniska utvecklingen av kopieringsmaskinen utvecklades också mail-art.

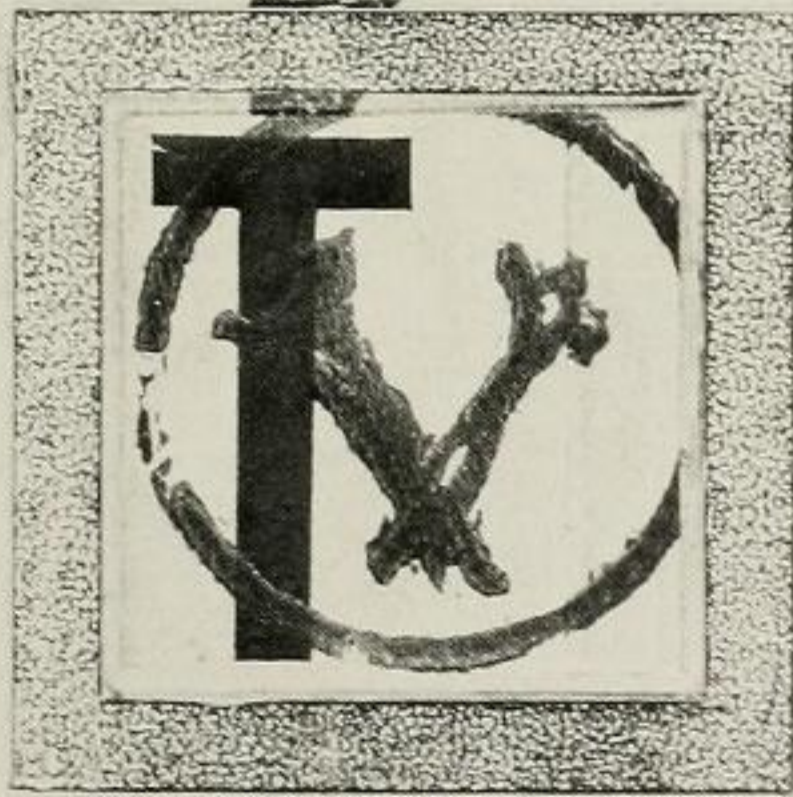
I sin nya form uppstod den i New York på 60-talet, ledd av Ray Johnson.

Eftersom projekt baserade på många deltagare nu är så pass vanligt, och på grund av den moderna teknologin, har mångsidighet blivit uttrycket för den här rörelsen.

Tryckta konst-fotografier, copy och offset-art, collage, affisher, ljudkassetter m.m. är vad som vanligtvis florerar inom mail-art.

Ärligen arrangeras det cirka 200 mail-art utställningar på större museer runt om i världen.

**I DO
NOT
HAVE
ANY
WORK**

Edgardo-Antonio Vigo.

ear

MAGAZINE EAST

New Wilderness Foundation, Inc.
325 Spring Street Room 208
New York, New York 10013
ISSN 0734-0128
Volume 7 Number 1-4
April to October 1982
\$2.00 (U.S. Dollars)

Handwritten musical notation in Arabic script, featuring a large central character '楽' (Rak). The notation includes a staff with notes and a table of numbers.

0	1.1	0	1.1	4	4	4	4	10	0	0
0	1.1	0	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	0	0
10	1	0	10	1	0	10	1	0	1	0

Handwritten text in Arabic script below the notation, including the word 'ملان فول فهم الفولة' (Milan Foul Fahm al-Fula).

De flesta av dessa utställningar har varken jury eller anmälningsavgifter och av flera tusen deltagare finns det cirka 250 konstnärer som är mycket aktiva –sjävlart blir kvaliteten mycket varierande.

Somliga anser helt enkelt att mail-art är en slags avant-gardets lekskola. Men det finns också de som inser att den i sin demokratiska och icke-kommersiella form har viktiga konstnärliga och sociala/politiska aspekter.

Dels kan man se mail-art som ett tidstypiskt fenomen där människor blivit trötta på att bara konsumera vad andra skapat och nu sätter igång att skapa själva.

Man kan också se den som en slags konstnärlig gerilla verksamhet. I länder med censur är mail-art ett utmärkt vapen. Där film, litteratur och stora konstverk bortcensureras har stencilerade meddelanden och ljudkassetter en chans att slinka igenom.

Ett exempel var när konstnären Ruggero Maggi, en av kontaktmännen för den italienska mail-art verksamheten, kontaktades av Amnesty-

International i samband med befrielsekampanjen för den i El Salvador fängslade konstnären Jesus Romeo Goldamez. Efter ett intensivt mail-art bombardemang gav regeringen till slut upp, Goldamez frigavs och på några få dagar hade nyheten via mail-art spritts över hela världen.

Gränsen mellan audio och mail-art är flytande.

Engelsmannen Rod Summers, boende i Maastricht i Holland, startade V.E.C.- audio-exchange 1979.

V.E.C. är en internationell ljudkassettkedja som går ut på att ljudkonstnärer postar kassetter till Rod Summers som från dessa väljer olika delar som han sedan redigerar till en V.E.C.- kassett. Kassetterna som kommer ut kvartalsvis kan man prenumerera på precis som på en tidning.

I London finns Audio-arts som startades 1973 och leds av William Furlong. Audio-arts får ekonomiskt bidrag från Art-council of Great Britain och har huvudsakligen en dokumenterande och utbildande uppgift.

Audio-arts producerar en stor mängd kassetter med intervjuer och uppläsningar av t.ex. James Joyce, Marcel Duchamp, Tadeuz Kantor, Laurie Anderson m.fl. liksom inspelningar med bl.a futuristernas bullermaskin.

Tidningar som skriver om ljudkonst är "Ear-Magazine east" i New York och "Ear-Magazine west" i San Fransisco. I Californien ges också mail-art tidningen "Umbrella-Magazine" ut. Ear-Magazine är knuten till "New Wilderness Foundation" och Charlie Morrow, en centralfigur i New Yorks avant-garde.

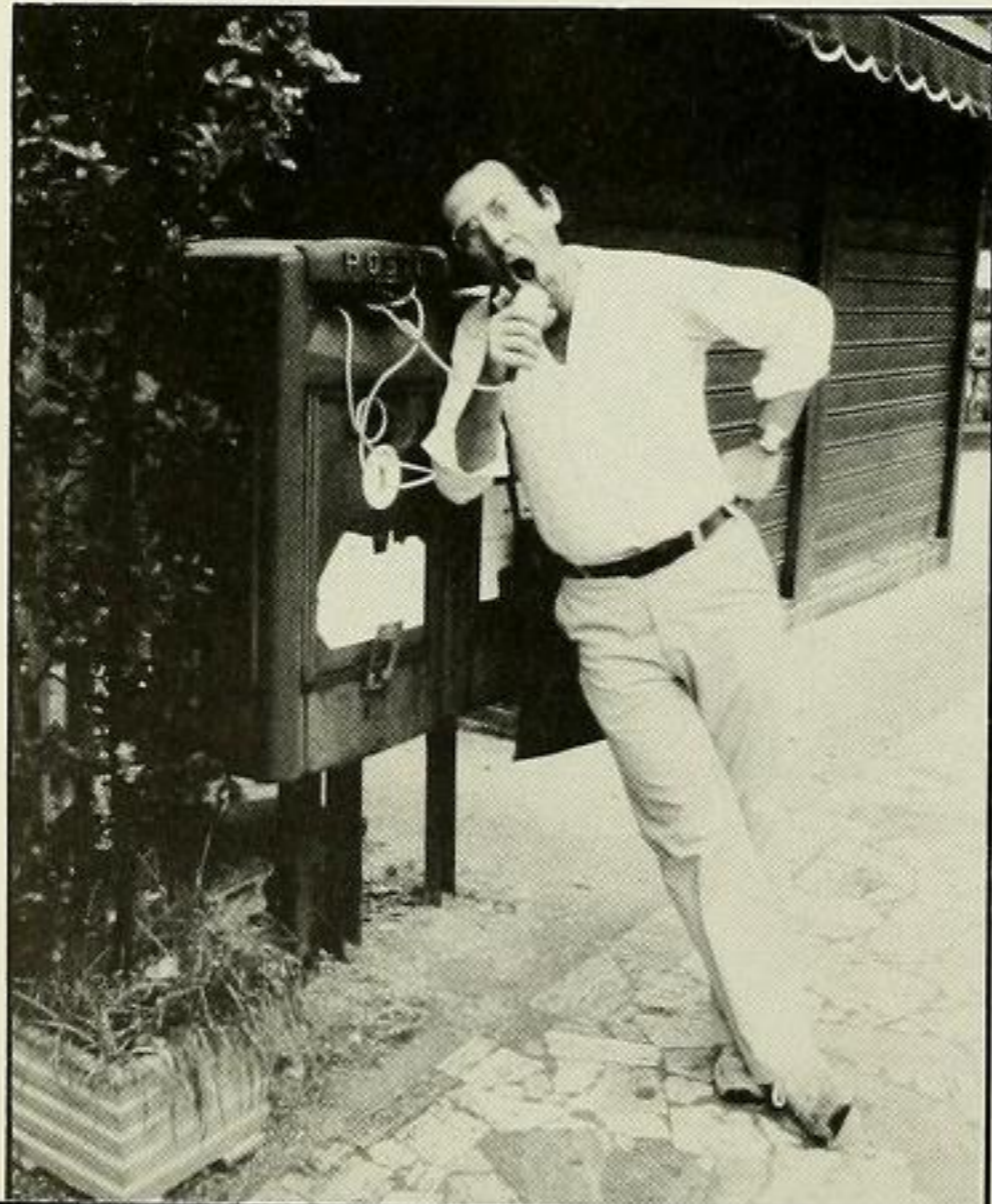
New Wilderness Foundation säljer också ljudkassetter via postorder med t.ex New York avant-gardisterna Dick Higgins, Bern Porter, Annea Lockwood m.fl.

Organisationen förfogar även över en inspelningsstudio och ett lyssningsrum där man kan avlyssna deras luddokumentationer.

I västra Australien i staden Perth finns gruppen Media-Space, ett konstnärskollektiv vars mål är att sprida och informera om ny konst i alla former. De producerar happenings, trycksaker och ljudkassetter som kostnadsfritt kan erhållas om man kontaktar gruppen.

Näst USA och Sydamerika är det framförallt Tyskland och Italien som är mest aktiva inom mail-art och audio. I Wuppertahl finns "S-press",

Carlo Pittore.

vars utgivningspolicy liknar New Wilderness Foundations. I lager har S-press inspelningar med John Cage, Ernst Jandl, Raul Hausmann m.fl.

Som framgick av Nattövning nr 8 "R – Italiensk audio" sjuder Italien av oorganiserad audio och mail-art aktivitet.

I Forte dei Marmi finns en viktig knutpunkt, - Vittore Baronis "Trax" – en organisation som ger ut LP-skivor, ljudkassetter och mail-art tidningen "Arte-Postale".

"Zona", i Florens är ett galleri och en löst sammanfogad organisation som består av en grupp musiker och bildkonstnärer och leds av Mauricio Nanucci. Den är också en av Italiens två tusen fria radiostationer, helt okommersiell och med experimentella program som sin specialitet.

I Parma ger Adriano Spatola ut "Baobab", en serie ljudkassetter med italienska poeter. Dessutom opererar en mängd enskilda audio-entusiaster.

I Milano finns Mauricio Bianci, en 'self-made' elektronmusiker som på eget bolag ger ut tidstypisk bullermusik.

Poeten Enzo Minarelli, boende i den lilla staden Cento, arrangerade hösten 1982 den internationella ljudfestivalen "Vooxing Pooetre".

Sverige representerades där av Nattövningen "Ektoplasma".

Arrangemanget har också dokumenterats på en LP-skiva med samma namn.

Vidare bör nämnas Nicola Frangione, Ubaldo Giacomucci, Romano Peli/Michaela Versari, Mogens Otto Nielsen, Edgardo-Antonio Vigo, Ullyses Carrion, Anna Banana, och inte att förglömma den ökände exposören Cavellini.

Kanske är audio och mail-art verksamheten en ny typ av folkrörelse med avant-gardistiska förtecken.

I Sverige är fenomenet ganska okänt och efter att Galeri S:t Petri i mars 1982 tvingades upphöra, är programmet Nattövning den viktigaste inhemska kontakten i det globala mail-art nätet.

Yvonne Marcus

Ihopmixad minnesström.

Nattövningen EKTOPLASMA är ett centralt verk i Meyers produktion. Rolf Stridhs recension i Röster i Radio nr 18 -82, ger en överskådlig bild av kompositionens uppbyggnad.

En syntheziserflöjt talar om för oss att vi befinner oss i ett tillstånd av viktlöshet. Vi har anträtt en resa som börjat i ett icke-rumligt kosmos och i livmodern.

Resan är ett liv, i det här fallet Peter R Meyers liv. Han kallar det för "Ektoplasma – ett akustiskt sanningsökande efter jagets rötter i det fördolda", och går tillväga genom att spela upp sin egen mångskiftande dokumentation av sitt liv: bandupptagningar av helt privat natur, parallellt med inspelningar av historiska händelser, ger en samlad kalejdoskopisk bild av hans eget 50-, 60-, och 70-tal.

En av grundtankarna i programmet är att ens egna personliga upplevelser äger ett stort mått av allmängiltighet. Varje minnesfragment som en människa kan hålla fram till beskådande har sin motsvarighet hos andra människor.

Synthesizerflöjten skingrar tystnaden igen och vi guidas av hypnosröster och medier förbi Sputnik 1 i dess bana runt jorden, förbi skotten i Dallas, förbi Studentsången och befälets avskedstal till rekryterna. A Whiter Shade of Pale.

Som lyssnare reagerar man i första hand visuellt på den ihopmixade minnesströmmen. Att till exempel höra Arne Thore'n rapportera om Kennedymordet är att sätta igång

en egen inre projektor och låta de ryckiga dokumentärfilmsekvenserna skölja den vita duken. De inslag får mig att misstänka att Meyer ställer ut tidsmässiga milstolpar åt lyssnaren, för den pedagogiska effektens skull. Meyer skjuter stundtals hela tidsperpektivet åt sidan för att lämna plats åt tankar och funderingar som genomkorsat hans medvetnade. Röster som tillhör kulturella storheter som Orson Welles, Ken Russel och John Lennon finns med för att belysa olika influenser som Meyer idag anser viktiga för hans omvärlds-uppfattning.

De litterära citaten som används får belysa olika andliga utvecklingsfaser: genom litteraturen får tankarna form, struktur, slagkraft, sammanhang.

Bland författarna i programmet märks Hermann Hesse, Jan Fridegård, JMG le Clezio och Alexander Weiss. Nu handlar det inte främst om personlig vägledning, utan om generella existentiella frågor. Den privata jagsfären är utsuddad.

Och ju närmare kl 23.05 vi kommer den här lördagskvällen, desto närmare kommer vi nuet, och desto tydligare framtonar nuets och framtidens problem. En röst: "You have a very long lifeline. What are you going to do with it?"

Rolf Stridh

Blended stream of memories.

The Night Exercise ECTOPLASM is a central work in Meyer's production. Rolf Stridh's review in the Swedish Radio and Television's programme schedule, *Röster i Radio* No. 18 -82, gives a lucid picture of the composition's structure.

A synthesiser tells us that we are in a state of weightlessness. We have set out on a voyage that starts in a non-spatial cosmos and in the womb. The voyage is a life, in this case Peter R Meyer's life. He calls it "Ectoplasm—an audiophonic search for truth in the hidden roots of the ego", and goes about it by presenting his own varied documentation of his life: tape recordings of a wholly private nature alongside recordings of historical events give a complete kaleidoscopic picture of his own fifties, sixties and seventies.

One of the basic concepts in the programme is that one's own personal experiences have a large measure of universal applicability. Every fragment of a memory that a person can hold out for perusal has its equivalent in other people.

The synthesiser flute disperses the silences again and we are guided by hypnosis voices and media past Sputnik 1 in its orbit round the earth, past the shot in Dallas, past the Student Song and the officer's farewell speech to the recruits. A Whiter Shade of Pale.

As a listener one listens in the first place visually to the blended stream of memories. For example to listen to Arne Thore'n reporting the assassination of Kennedy is a case of starting up one's own inner projector and let-

ting the disjointed documentary film sequences rinse the white screen. These inserts make me suspect that Meyer puts out time-gear'd mile-stones for the listener, for the sake of the pedagogical effect. Occasionally Meyer pushes the whole time perspective aside in order to make way for thoughts and reflections that have criss-crossed his consciousness. Voices belonging to cultural celebrities such as Orson Welles, Ken Russel and John Lennon are included so as to illustrate various influences that Meyer today considers important for his conception of the world around him.

The literary quotations that are used serve to illustrate different intellectual development phases: through literature the thoughts acquire a form, structure, penetration, cohesion.

The authors in the programme included Hermann Hesse, Jan Fridegård, J.M.G. le Clezio and Alexander Weiss. It is indeed not in the first instance a question of personal guidance but of general existential issues. The limits of private ego sphere are erased.

The closer we get to 11.05 p.m. on this Staurday evening, the closer we get to the present, and the clearer the problems of the present and the future become. A voice "You have a very long lifeline. What are you going to do with it?"

RADIOPROGRAM I URVAL UR PETER R MEYERS PRODUKTION.

Alexander Weiss och hans texter. Fylkesson Bowie Dylan & Co. Terapi och mystik, via stencil, Intervju med Bruno K. Öijer. Askglöd (Beckett), Tiresas bröst Apollinaire), Boksommar, Temperament, Skomakaren som ej blev vid sin läst, Lille Prinsen (Saint Exupery), Sankt Adolf och tystnaden (Wölfi), Mördaren har ej dödat..., Endast för förryckta (Hesse), Svärdet i stenen (T. White, följetong), Förföljd av en melodi (Sjöman), Vad är det som låter, Naturakustik, Trollkarlen Djadja-Em-Ankh, Jag Jan Fridegård, 10 st Guld i mund, Ostmatiska hallon, Jag dög inte till rocksångare så jag

blev poet istället (Dylan), De ser vad vi inte ser, Vindens och nattens drottning (T. White, följetong), Profetiska toner om lyckan (Gibran/Khan/Ra), Vågor av ömhet i ett förvirrat ögonblick, Va då – jag dyster, Resan till jordens medelpunkt (följetong), Till Asien, Skärvor (Weiss), Sköna förlorare (Cohen), Martinus och hans kosmologi, Fallet Valdemar (Poe), Bättre fly än fäkta, Herr Gud det är Anna (Fynn), Polska ljud, Tåget vargen och flickan, Vi har evigheten på oss men inte en sekund att förlora (Holmsen), Borgen (Arne'r), Månriter (Moondog), En filmare i destillat (Nilsson), Roy Andersson intervjuas, Självbefläckelse, 10 st Nattövningar.

Programmet Nattövning har i tidningar bemöts med antingen ointresse eller med entusiasm:

Lördagen i förra veckan sändes i P1 två grovt pornografiska program av en etablerad sexgalning som lystrar till namnet Peter R Meyer. Efter det första – penis, penis, penis, – varnades lyssnarna för det andra programmet som skulle bli ännu saftigare. Det är något nytt i radion att man varnar för ett program. Det skall ju vara avsett för alla.

Svenska Dagbladet

.... His tapes are varied, professionally produced, and certainly the best example of the avant-garde outside of Audio Arts in England and Rod Summers in Holland.

Umbrella Magazine

De mer nyanserade lyssnarupplevelserna finner man istället bland den utställda mailarten:

4.8 1982

Dear Peter R Meyer,

Thanks for your letter and tapes. I'm sorry to hear that you don't receive much support from the powers-that-be in your country.

I hope you are not forced to quit. Experimental broadcasting would surely suffer a setback. The richness of your montage forces the listener to extend the powers of his/her hearing.

The opportunity to work with the resources of a national broadcasting system is rare for someone working so close to the edge of awareness. Even within our cooperative station there is some resistance to experimental work. Your contributions to our program have helped us to convince people that there is more to listen to than popular/folkmusic and public affairs.

In NATTÖVNING NR 2 – Firesouls, I enjoyed the variety of subjects wick felt bound together as if in a dream. I especially enjoyed the telephone sex section. The whole program was very well recived here. One person who called said that had he had been exploring the band - dial twiddling - and that his ear had been arrested. He immediatly decided that if radio like what he was hearing is possible that he would become a member of our listener supported station.

I find "Firesouls" ambience quite different from NATTÖVNING nr 6 – P.

"P" is more sence of litterature. Am I correct in thinking that you did more cutting than mixing. Continuing the metaporic understanding of your work that began with my listening to "Firesouls" which I found similar to painting, and then "P" similar to literature, I would say that NATTÖVNING nr 1 – Spirits in the air, is filmic. This is particulary so because of the alternation between clearly gestural statements – the studio recordings of contemporary music – and the more atmospheric settings of language. The feeling is very dark and sad. I'm not sure if that is because the desperate Englishman's phone conversation and his alienation from social reality is one of the most easely understood parts for me. The musical inducement to suicide takes me to an uncomfortable edge. I could not literally understand the Swedish poetry but I enjoyed the tonality and gestures as well as musical and electronic settings.

We would like to continue broadcasting Nattövning on "The Listener", on a monthly basis. Looking foreward to hearing from you and hearing more tapes.

Howard Broomfield

Howard Broomfield

*Radioproducer CFRO
Vancouver, Canada*

4.8 1982

Käre Peter R Meyer,

Tack för ditt brev och dina band. Det var tråkigt att höra att du inte får något stöd från "de som mäktiga äro" i ditt land. Jag hoppas att du inte tvingas sluta. Det skulle förvisso vara ett steg tillbaka i utvecklingen av experimentell radio, om så skedde.

Den rika komplexiteten i dina ljudmontage tvingar lyssnaren att skärpa sin lyssnarförmåga. För den som arbetar så nära det yttersta medvetandets gränser är det sällsynt att få tillgång till den statliga radions resurser. Även på vår kooperativa station finns det ett visst motstånd när det gäller experimentellt arbete.

Dina bidrag till vårt programme har hjälpt oss att övertyga människor att det finns mer att lyssna på än pop/folkmusik, nyheter och samhällsfrågor.

I NATTÖVNING NR 2 – Eldsjälar, tyckte jag om hur de olika inslagen verkade sammanlänkade som i en dröm. Speciellt uppskattade jag avsnittet med telefon-sex. Hela programmet mottogs mycket positivt här. En person ringde och berättade att han först skruvat på inställningen av sin radioapparat, men sedan blivit fascinerad av det han hörde. Han bestämde sig omedelbart för – att om radio som han nu hörde den var möjlig skulle han bli medlem i vår lyssnar-stödda station.

I Eldsjälar finns en sfär, en slags omgivande känsla som för mig känns helt annorlunda än den i NATTÖVNING nr 6 – P.

"P" har en mer litterär känsla. Gör jag rätt i att förmoda att du där jobbat mer med klippning än med mixning.

För att fortsätta den metaforiska förståelsen av dina arbeten vilka började med att jag lyssnade på "Eldsjälar", som i stilen påminner mig om en målning och vidare med "P", som påminner om litteratur, skulle jag vilja kalla NATTÖVNING nr 1 – Luftandar filmisk. Den ter sig så på grund av växlingen mellan studioinspelningar av nutidsmusik och språkets mer atmosfärskapande ramar. Känslan är mycket mörk och sorgsen. Jag är inte säker på om det beror på, den desperata engelsmannens telefonkonversation och hans främlingskap i den sociala verkligheten, är det avsnitt jag har lättast att förstå. Den musikaliska lockelsen till självmord, för mig till en obehaglig avgrundsrand. Jag kunde inte bokstavligen förstå den svenska poesin men jag uppskattade dess klangfärg och den musikaliska och elektroniska iscensättningen.

Vi skulle vilja fortsätta att sända Nattövning i vårt program "Lyssnaren" en gång i månaden. Jag ser fram emot att höra av dig igen och att få lyssna på fler band.

Howard Broomfield

Howard Broomfield
Radioproducent CFRO
Vancouver, Canada

29.12 -82

Dear Peter,

Thanks for NATTÖVNING nr 4, Ectoplasm. I enjoyed the diarist's approach. I was quite impressed by your ability to store and make use of tapes from a personal archive that you have retained for so long. In your letter you mention that it is a "very Swedish" piece.

Without the English translation I would have had a great difficulty in understanding it.

With the English text, however, I found the correspondences between our shared experiences to be remarkable. Such is the character of the ego as it is lived through history. Paradoxically, it sounds as though history is speaking your ego.

Memory, experience lived through closely watching ears, like walking on eggs. The quo-

tations from Ken Russel make the most theoretical sense to me. They explain that although I am listening: your process of recording and your experience of doing the recording are very different from my experience of hearing, remembering, and associating to the recordings. Your association "sportscaster/father" is interesting to me. When I was a child and couldn't fall asleep I would imagine a baseball game in the voice of a sportscaster. I quite like the musical theme that keeps reintroducing itself and that never is identified in the text. It sounds like God-sized pan pipes: tones of the breathing soul. A mystery sound. A metaphor of the way that the sound of everyday life presents us with a mystery to be unravelled.

The early recordings especially interest me for their naïvité. You treat the new machine as

something to make very funny sounds. Your mother sees it as an instrument for developing character. Your father understands it to be a tool of immortality. Grandfather Julin is beyond words for me. (He reminds me of some old Indian men I have tried to interview). Your uncle has a literacy that connects the piece to the historical event – Sputnik... and years following of tiny transistor radios and earplugs to hear space launches while the teacher droned on about life in the mundance world. A family meeting for a meal. More sports. Rock n' roll. Kennedy dead. A new tape recorder. Dope. Studying into future. (Culture) Drilling into the past. (Military) Conquering space.

The naïvité is gone. A generation consciously looking for itself. The Beatles. John Lennon. Peace. Dentures. Political power. "All the mistakes you've made in life – you learn from

them. I wouldn't have it any other way. It couldn't be nicer than we have it here". Everything in his life he held precious and holy. Inner space.

What if the long life-line is threatened with historical termination? Personal life is dependent on collective life.

Quest for immortality on earth. Be embodied: make love/do the work that you do so well. Listen/record with care and desire. Sing! Put voices together in the collective conversation. Say it again, another way!

In Friendship,

Howard Broomfield

Howard Broomfield

29.12 -82

Kära Peter,

Tack för NATTÖVNING nr 4, Ektoplasma. Jag tyckte om dagboksformen. Det var imponerande att höra hur du lyckats bevara och använda inspelningar från ditt personliga arkiv. I ditt brev nämnde du att detta är en mycket svensk komposition. Utan den engelska texten fann jag emellertid ett märkligt samband mellan våra respektive erfarenheter. Så lever jagets karaktär genom historien. Paradoxalt nog låter det som om historien speglas genom ditt jag. Minnen – erfarenheter upplevda genom känsligt lyssnade öron.

Ken Russel-citaten ger mig den teoretiska betydelsen. De klargör för mig, att även om jag lyssnar, så är din inspelningsprocess och dina erfarenheter i samband med den, vitt skilda från de upplevelser jag får då jag hör dina inspelningar. Din association "sportreporter/fader" finner jag intressant. När jag var liten och inte kunde somna brukade jag föreställa mig en sportreporters röst refererande en basebollmatch. Jag tycker mycket om det musikaliska temat som ständigt återkommer men som aldrig identifieras i texten. Det låter som panflöjter, toner från en själ som andas. Ett mystiskt ljud, som en bild av vardagslivets olika ljud och dess egentliga mysterium.

De tidiga inspelningarna intresserar mig speciellt på grund av deras naivitet. Du behandlar den nya bandspelaren som något som är till för att frambringa väldigt skojiga ljud. För din mamma är den ett instrument att utveckla personligheten. Din far ser den som en som ett redskap för odödlighet. Jag finner inte ord

att beskriva morfar Julin. (Han påminner mig om några gamla indianer som jag har försökt att intervjua). Din morbror har en litterär förmåga som förbinder stycket med den historiska händelsen – Sputnik... och åren som följde, när vi lyssnade på ljuden från rymden med hjälp av små transistor-apparater och hörlurar, medan våra lärare malde på om livets trivialiteter.

En släktmiddag. Mer sport. Rockn'roll. Kennedy död. En ny bandspelare. Militärtjänsten. Droger. Utforskandet av framtiden. (Kultur). Borrande bakåt i tiden. Erövring av rymden. Naiviteten är borta. En generation som medvetet söker sig själv. Beatles. John Lennon. Fred. Politisk makt. "Av alla fel som man har gjort, de har man lärt sig av. Jag skulle inte velat ha det annorlunda. Det kunde inte vara bättre än vi har det här::

"Allting i livet höll han dyrt och heligt". Inre rymd.

Vad sker med den långa livslinjen om historien hotar att klippa av den? Personligt liv är beroende av kollektivt liv.

Sökande efter odödlighet på jorden. Fortsätt arbeta med det du gör så bra. Älska. Lyssna/spela in med omsorg och intresse. Sjung. Lägg ihop våra röster till ett gemensamt samtal. Säg det igen, på ett annat sätt.

I vänskap

Howard Broomfield

På Dramatiska Institutet i Stockholm har det sedan flera år bedrivits praktisk och teoretisk utbildning i ljudradioproduktion. I samarbete med Peter R Meyer har t ex, 15 av världens ledande radioproducenter inbjudits till offentliga seminarier.

Peter Leonhard Braun (Sender Freies Berlin), Viggo Claussen (DR, Danmark), Michel Mason (BBC, England), Pierre Schaeffer (ORTF, Frankrike), Murray Schafer (Canada), Lennart Hyland, Susanne Björkman, Staffan Olzon m fl. från Sverige har alla berättat om sina erfarenheter av radiomediet som konstform. Föreläsningarna finns utskrivna, men är ännu opublicerade. Ett urval stilbildande radioprogram som, vid sidan av Nattövningarna, analyserats och som även fungerat i pedagogiskt hänseende anges här nedan.

For several years now practical and theoretical training in sound radio production has been conducted at the Dramatic Institute in Stockholm. In co-operation with Peter R Meyer, for example, 15 of the world's leading radio producers have been invited to public seminars.

Peter Leonhard Braun (Sender Freies Berlin, West Germany), Viggo Claussen (DR, Denmark), Michel Mason (BBC, United Kingdom), Pierre Schaeffer (ORTF, France), Murray Schafer (Canada), Lennart Hyland, Susanne Björkman, Staffan Olzon etc. from Sweden have all talked about their experiences of the radio medium as a form of art. The lectures exist in written form but have not yet been published. A selection of style-forming radio programmes which, alongside the Night Exercises, have been analysed and which have also been used for pedagogical purposes are given below.

PROGRAM:

SUSANNE BJÖRKMAN	I väntan på att nåt ska hända.
PETER LEONHARD BRAUN	Europas klockor Hönsfabriken 8 uhr 15, operationssaal 3 hüftplastik
CHARLES COHEN	Telefonväktaren
ALLAN EDWALL	Kompisen
BRITT EDWALL	Ensam, bilder från 1 rum o kök
ÖYVIND FAHLSTRÖM	Fåglar i Sverige
STEN HANSSON	Coucher et souffler
TOMAS HELLBERG	Ett barn för framtiden
ÅKE HODELL	Andeskådaren i katakomberna Spirit of extasy
ILJA HURNIK	Malarna
BENGT-EMIL JOHNSON	Släpkoppel – äventyr på väg Gubbdrunkning
ARTHUR KOPITT	Wings
FERDINAND KRIWET	Apollo America
MICHEL MASON	Marriage of freedom and fate Kathmandu for Christmas
PETER R MEYER	Ektoplasma (m fl Nattövningar) Självbefläckelse
LASSE O'MANSSON	Blå tummen Vargtimmen
STAFFAN OLZON	Snyggt och trevligt
MAUDE REUTERSWÄRD	Sven Jerring – radioman
PIERRE SCHAEFFER	Symphonie pour un homme seul
MURRAY SCHAFER	Osceanos Ett dygn i Kanadas vildmark
CHRISTIAN STENTOFT	Jul i det gamla försorgshem
TORU TAKEMITSO	Yamamba (japansk version) Sky, horse, and death
STUDS TERKEL	Born to live
JOHN THEOCARIS	The spring of memory
ORSON WELLES	War of the worlds

Sveriges Riksradio är en arbetsplats med rika latent möjligheter till bland annat mediautveckling.

Då karriärism inte alltid går hand i hand med konstnärlighet, hämmar ofta ledande krafter kreativiteten.

I slutet av 70-talet skrev Peter R Meyer därför en serie polemiska debattinlägg som delvis fortfarande är aktuella.

Sveriges Radio idag ~ varför så trist och fantasilöst?

*'Har du bara råd med tre bröd,
så köp två bröd och en ros'.*

(Finskt ordspråk)

Den första ingivelsen grumlad av tafatt sökande efter kunskap, klämd under tyngden av idéerna, pinad av mänskliga svagheter, kittlad till liv då och då av vad jag ser som framsteg, samt vånans makt som håller mitt hopp vid liv om att jag nu efter ca 9 år i branshen, kanske ska kunna formulera en artikel om radioutbytet – ett kritiskt men konstruktivt inlägg som också bör kunna appliceras på vårt TV-dito.

Alltför sällan går denna vår programtidning i bräschen för debatter kring mediet som konstform. Vad beror det på? Varför anses innehållet viktigare än formen? Och varför är utbudet så trist, schablonartat och fantasilöst?

För många journalister.

Kanske beror det på att det konstnärliga klimatet i det här landet är ogynnsamt, och kanske spökar Jantelagen fortfarande. 'Lagom' är svenskens motto. Men inte är väl detta hela sanningen? Nej orsakerna är nog fler och mer komplexa. Delvis bär Sveriges Ra-

dios rekryteringsfilosofi skulden. Man har hela tiden prioriterat journalister, vilket lett till ett ensidigt programutbud. Merparten av SR-producenterna har ingen radioutbildning, och de nya journalisthögskoleprodukterna är noggrant tråkighetstestade och JH-slipade till enhetlig form. Skulle man idag göra en jämförande sociologisk studie i radiohusets korridorer inom respektive redaktioner, skulle man med största sannolikhet finna en stor homogenitet vad personliga egenskaper beträffar. Detsamma gäller den lilla välutbildade grupp elever från Dramatiska Institutet som varje år portioneras ut till en eventuell arbetslöshet, allt beroende på monopolföretagets godtycke. "Stöt dig inte med någon, för då får du inga uppdrag" blir frilansarens motto.

Denna likriktning har förvandlat P1 till en uppläst tidning, och få utnyttjar mediets verkliga uttrycksmöjligheter. Nyheter och skval i all ära, men ljudradion borde för länge sedan ha gjort skäl för sitt namn och etablerat sig som en fristående konstform. I gräns-

Peter R Meyer

området mellan ljud, musik och ord kan man hitta en syntes som borde leda fram till ett nytt radiospråk.

Att älska sin konst.

Alla de som älskar sin konst söker efter dess djupaste beståndsdelar i sin teknik. Och går via teknik till insikt, via insikt till uttrycks kraft, och hela varvet runt, allt högre och allt djupare. Att behärska de tekniska uttrycksmedlen är något absolut nödvändigt. Först då framkommer något som ligger bortom tekniken. Själens framträder i stilen, som är konstnärens uttryck för hans sätt att uppfatta stoffet. Stilen är nödvändig för att binda inspirationen i en konstnärlig form. Genom stilen gjuter konstnären samman de många enskildheterna till en helhet. Genom stilen får han andra att se stoffet med hans ögon.

För konsten speglar världen och hjälper oss att få perspektiv på tillvaron.

Rädsla för det okända.

Men hur ska nu en stackars stressad SR-medarbetare få kraft och mod till ovanstående, när hans/hennes mesta tid och kunskap går åt till att: a) klamra sig fast och söka trygghet i en anställning, b) sammanträda, c) byråkratisera, och d) intrigera?

Några produktionschefer är livrädda för att satsa på det aparta, det okända, och det chansartade. "Det finns inga ekonomiska marginaler för misslyckanden". Frågan är om det finns någon vilja heller? För någon speciell sändningstid finns t ex inte avsedd för experimentprogram. Och de rent tekniska möjligheterna att producera dylika program är små.

I en tid när varenda tonåring har en stereoanläggning blir frustrationen fullständig vid en promenad i radiohusets R-ställskorridor, fylld av gamla monogramfoner och dito bandspelare. Dessa redigeringslokaler, de enda som producenterna själva får arbeta i,

är ännu ej steroförberedda! Avancerade mixningar är här en omöjlighet. Till råga på allt råder dessutom en kraftig obalans i förhållandet producent-tekniker, och den senares roll i programarbetet är ofta förbisedd. Inte underligt då att så få tillvaratar mediets uttrycksmöjligheter.

Den tidningskritik som med lätthet skulle ha kunnat skjuta utbudet i sank existerar ännu ej. Den recensionsverksamhet som nu sparsamt bedrivs av våra dags/kvällstidningar är likgiltig och okvalificerad. Den består till en stor del av tafatta och slumpmässigt valda innehållsreferat. Tidiga barnradioprogram och sena kultur-dito recenseras sällan, och formexperiment aldrig. När läste du senast om: form, klippning, mixning och dramaturgi i samband med ett radioprogram??? (Jmf. film/konstrecensioner).

Jag tror nu att det är dags att börja sanera i redaktionsmaffian. Radiohuset måste skakas om från grunden!

Alltför många begåvade frilansare stängs p g a monopolsituationen och personligt godtycke, ute från produktionen. Lagen om anställningstrygghet har för ett företag som Sveriges Radio visat sig ha oönskade verkningar, och bör modifieras. Antalet välutbildade tekniker måste ökas, och måste få en mer självständig och kreativ roll i programproduktionen. Samarbete mellan företagets samtliga redaktioner måste uppmuntras, och revirtänkandet brytas ner.

Personalutbildningen i sin helhet måste intensifieras. För chefsskap bör man kräva personliga erfarenheter av programarbete, och chef bör man inte vara mer än 2 - 3 år. Instifta slutligen en sändningstid för experiment och utländska program att mäta krafter med.

Viljan att förändra.

I sin förlängning är radio/TV en av de faktorer som formar samhällsutvecklingen. Etermedias pedagogiska kapacitet är otvivelaktig. Så också dess funktion som kommunikationsmedel. Att veta exakt hur man ska nå

en publik – det kallas för teknik. Och det är denna teknik som vi nu måste börja omhulda. Det handlar faktiskt inte bara om pengar och begåvning, utan mer om den personliga viljan till förändring. Vi själva är vår största begränsning. Vi är alla, såväl lyssnare som producenter, ansvariga för det nuvarande programutbudet.

I början av 70-talet hade jag förmånen att utomlands arbeta som producent för de mest varierande program, under de mest varierande förhållanden, för ett tiotal olika radio/TV-stationer. Men vare sig studion låg i Tokyo, Los Angeles, Kathmandu, Bangkok eller Port-of-Spain, så fanns där en livsglädje, en spontanitet, en nyfikenhet och ett formintresse – som jag tror håller på att gå förlorat mitt bland alla våra sammanträden och vår pappersexercis...

”Tillvaron är en dödsdans. Men det står var och en fritt att göra den till en rumba”.

Peter R Meyer

Ur Röster i Radio-TV nr 15 -79

Bra radio ~ vad är det?

Det talas ibland om "radions kris". Antalet lyssnare sjunker, återväxten är mager – hälften av alla 9–14-åringar lyssnar aldrig på radio.

De flesta skyller på konkurrensen från TV. Men några kritiska röster menar att programmen inte precis lockar till lyssning.

Först vill jag ge en personlig bakgrund till varför den här undersökningen överhuvudtaget kommit till.

Jag växte upp på tidigt 1950-tal med Sven Jerrings brevlådor, Lennart Hylands sportreferat, Karuseller, Snurror, Frukostklubbar, Kalle Stropp, och senare, Timmen Tumba, rysaren De gula rosorna, samt Pop 63, 64, 65, och allt vad de nu hette.

När jag två decennier senare själv ville börja försöka göra radio hindrades det hela givetvis av monopolsituationen. För att på den tiden få använda mediet blev man antingen tvingad att bryta mot lagen och starta en egen privatradio, eller ta jobb på någon station utomlands. Jag prövade båda alternativen några år. Väl hemma igen började jag fundera över vad som egentligen skilde mina och andra icke-auktoriserade radioproducenters program från Sveriges Radios utbud. Vad karaktäriserade bra radio? Och var det som producerades av Sveriges Radio bra? Om inte varför hade SR monopol? Frågorna var många men flera års massmediastudier vid universitetet och Dramatiska Institutets radiolinje fick mig att lära känna mediets subtilare redskap och möjligheter.

Den hemliga koden löd som väntat: talang, träning, kunskap och resurser. Det sistnämnda fanns i radiohuset, så min praktik på Dramatiska Institutet,

Men vad är då bra radio? För att få svar på dessa frågor har regissören och radioproducenten Peter R Meyer gjort en omfattande undersökning av vad radions egna medarbetare tycker om radions program.

DI, förlades alltså dit. Under några sommarmånader fick jag bl a på radio-teatern tillfälle att lyssna till ett åttio-tal av redaktionens mest omtalade pjäser. Som guide hade jag bl a Gunnar Hallingbergs litteraturbelastade doktorsavhandling "Radiodramat—Svensk hörspelsdiktning, bakgrund, utveckling och formvärld". Resultatet förvånade mig. Endast ett tiotal föreställningar höll enligt min mening professionell standard – dvs hade en väl genomförd "dramaturgi och orkesterring" (dessa begrepp förklaras längre fram i artikeln).

Liknande kallduschar mötte mig vid praktikperioder på Grammofonredaktionen, Barnradion, Musikradion, Litteratur- och Konstredaktionen m fl.

Frågan var nu om mina iakttagelser över huvud taget hade något belägg. Eftersom man inte ska kasta sten i glashus så bestämde jag mig för att jag då inte var tillräckligt kompetent att bedöma det hela. Umgänge och samtal med några udda men erfarna radioentusiastiska kollegor stärkte dock min egen tro, och inspirerade mig till att flera år senare formulera ett polemiskt debattinlägg om SR:s utbud i Röster i Radio - TV, nr 15 1979.

Avsikten med artikeln var att kartlägga orsakerna till den svenska radions tråkighet, samt att försöka hitta eventuella botemedel. Kollegorna Thomas

Botwid, Fritiof Haglund, Ake Arenhill och sju andra följde upp med kompletterande åsikter och inlägg i de därpå följande numren av Röster i Radio-TV (nr 17, 18, 19, 22 och 23). Tillsammans gav de en intressant bild av radiomedarbetarnas arbetssituation.

Fyrahundra frågeformulär.

Men vad vet vi om varandras program? Inte mycket. På Dramatiska Institutet, dit jag någon månad varje år återvänder som lärare, fanns inget ljudarkiv för programanalys. Därför råder det en viss historielöshet bland såväl DI-lever som yngre SR-medarbetare.

För att råda bot på detta skickade jag förra året runt ett stencilerat frågeformulär till närmare fyrahundra fast anställda radioproducenter, redaktörer, redaktionschefer och radiotekniker i hela landet. Frågorna publicerades också i personaltidningen Antennen.

Undersökningens resultat i sammandrag:

- Det kom ett hundratal svar, skriftliga och muntliga.
- Medelåldern bland de svarande låg mellan 30 och 40 år.
- Omkring 80% var män, de flesta producenter.
- Endast ett fåtal tekniker svarade.
- En tredjedel av svaren kom från distrikten, hälften från Stockholm som ju också är det största distriktet.
- Från redaktionen för litteratur och konst kom 10% av stockholmssvaren.
- Endast 3% av svaren kom från nyhetsredaktionerna, utlandsradion och radioteatern – tillsammans.
- En femtedel av svaren kom från frilansare, alltså ej fast anställda.

Inte en enda radio-topp!

Det var inte programmen med de stora lyssnarsiffrorna och de skickliga men ofta "likgiltiga proffspratarna" som enkätsvararna röstade fram. Inte en enda av de radio-toppar som då och då får kvällstidningarnas eller Röster i Radio - TV:s utmärkelser fanns omnämnd. Nej det man kommer ihåg och inspirerats av är tydligen den lite mer

personliga och ambitiösa typen av ljudradioprogram (med betoning på ljud), där producenterna lagt ner mycket tid och mycket av sig själv i det hela, samt mixat ihop detta med gestaltande dialoger och ljudbilder.

Många minns t ex **Susanne Björkmans** dokumentära montage/reportage om Malmöraggarna från 1976, ur serien "Närbilder ur verkligheten". Detta är ett av de program som ofta omnämns.

Kjell Alinge och **Lennart Wretling** får beröm för sina musikval och sina smått poetiska formuleringar.

Vidare minns man **Maud Reuterswårds** program om Sven Jerring, **Bengt Emil Johnsons** och **Staffan Olzons** Sommarprogram och 50-talets experimentella Nattövning.

Några tekniker (de enda) omnämnde **Tomas Bloms**, **Rolf Lidvalls** och mitt metaprogram om Bob Dylan, men i övrigt talar man uppskattande om utländska kollegor som den danske radioproducenten **Viggo Clausen** och Englands motsvarighet, **Michael Mason**, eller fransmannen **Pierre Schaeffer** vars tidiga text/ljud-kompositioner inspirerat många att arbeta med radio efter musikaliska principer.

Lyssnar radiofolket på radio?

Man får intrycket av att radiomedarbetarna lyssnar väldigt lite på varandras program och man skönjer en märkbar rädsla av att få eller ge kritik. De svarande tycks dessutom vara indelade i två grupper.

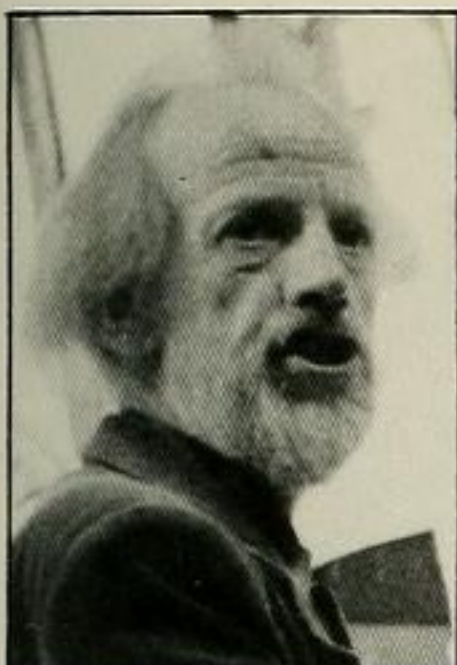
Grupp 1, där man vurmar för det talade ordets betydelse.

Grupp 2, där man däremot hävdar betydelsen av mediets speciella uttrycksmöjligheter.

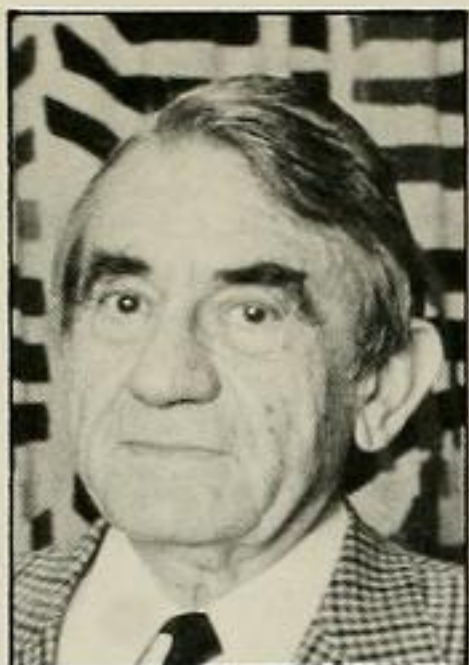
Den klassiska konflikten alltså: innehåll kontra form.

Jan Olov Ullén, chef för radions kulturredaktion, ligger väl närmast den förra gruppen, för han skriver:

"Jag ogillar försöken att lätta upp program genom att slänga in omotiverad musik och andra ljudfillar, och tycker ofta det är synd när intressanta intervjuobjekt plötsligt avbryts av något ljud. Överhuvudtaget undrar jag om vi inte måste utveckla radion som ordets medium, bli bättre retoriker helt enkelt".

Viggo Claussen

Pierre Schaeffer

Murray Schafer

Peter Leonhard
Braun

Bengt Emil
Johnson

Michel Mason

Stefan Johansson, film/teater-recensent går också emot den allmänna tendensen i enkäten när han skriver:

"Jag har en känsla av att de människor som kommer från DI:s utbildning och en del yngre SR-folk (när det nu finns några nya alls), är alldeles för inställda på att göra 'upplevelseprogram'. Vi får de mest mystiska bidrag i form av långsamt drömmande intervjuer till pålagt pianoklink eller liknande. Det verkar som om man i mycket liten grad var inriktad på att ta reda på fakta, få folk att svara på frågor, göra rediga sammanfattningar på svenska som är begripliga för alla men inte stöter den som pratar bra själv, eller att göra klara bedömningar – detta gör att vi t ex har väldigt svårt med rekryteringen till den typ av uppgifter vi kan lägga ut på vårt område. Det blir ofta för mycket upplevelse och ljudsvirrig och för lite kritisk syn på det man ska skildra".

Producenten Rolf Bergström menar däremot "att en paus kan säga mer än ord. En hostning kan vara orsakad av sakinnehållet, känslorna. Och att förmedla känslor, stämningar, känns vik-

tigare i jobbet än det intellektuella", anser han.

Thomas Botwid, Dagens Eko, jobbar mest med ord, men är en självskrivna Grupp 2 aspirant. Så här skrev han i Röster i Radio-TV förra året:

"Här har vi ett medium gjort för att distribuera ljud – RADIO! Den tekniska apparaturen finns på både sändare och mottagarsidan. Publiken finns. Men ljudradion nöjer sig med att skicka ut timme efter timme av nästan bara uppläst text, som skulle bli mer begriplig och lättare kunna tas emot av publiken om den distribuerades i utskrift – t ex i form av tidningsartiklar. Mellan textmassorna föds vår publik med grammofoonmusik... Inte så underligt då att radions publik minskar,, Ganska förstäligt då, att de få radioproducenter som är ljudintresserade håller på att ge upp! Deras program drunknar ju bland textmassorna. Vem orkar satsa sin skapande själ år ut och år in utan att få något gensvar?"

Syntesen skulle kanske Bure Holmbäcks definition av ordet radiomässig, stå för. "RADIOMÄSSIGT – är det program vars stoff inte skulle kunna gå att presentera på ett sådant sätt i något annat medium, och där radion känns som den naturliga presentationsformen".

Peter R Meyer

Ur Röster i Radio-TV nr 10 -80

AUDIO / MAIL ART MEDVERKAN:

ARGENTINA: Armando D'Angelo, Horacio M. Devitt, Edgardo-Antonio Vigo.

AUSTRALIEN: Paul Thomas, Allan Vizents m fl. från Mediaspace.

BELGIEN: Moniek Darge, Jacques Lizene, Godfried Willem Raes.

BRASILIEN: Paulo Bruscky, Leonhard Frank Duch, Luiz Guardia, Lucio Kume.

BULGARIEN: Guillermo Deisler.

CANADA: Howard Broomfield Hank Bull, Emil Daley, Alex Douglas, Gerald Jupiter-Larsen, David Keane, Lubomyr Melnyk, Honey Novick, Murray Schafer, T.T.P. Tim Wilson.

DANMARK: Viggo Clausen, Allan Dewall, Niels Lomholt, Jörgen Nash, Mogens Otto Nielsen, Steen Möller Rasmussen, Carsten Schmidt-Olsen.

ENGLAND: Marina Abramovic, Kevin Atherton, Joe Banks, Mike Batt, Michael Bright, Paul Carter, Malcolm Clarke, Bob Cobbing, Ivor Cutler, Eric Finlay, Morgan Fisher, William Furlong, Charlie Hooker, David Jarvis, F. Uwe Laysiepen, Herman C. Lelie, John Lennon, John Lord, Michael Mason.

FINLAND: Jospes Knutas, Pekka Sire'n.

FRANKRIKE: Denise A. Aubertin, Julien Blaine, Henri Chopin, Frederique Harroch/Levy, Nathael Moreau, Pierre Schaeffer, Jean Sellem, Lucien Suel.

GREKLAND: Dimosthenis Agrafiotis.;

HOLLAND: Johan Cornelissen, Diedrick van Kleef, Andre' de Koning, Carel Lanter, Cort Lippe, Marga & Brause Lutscher, Dermot Mahon, Willem de Ridder, Rod Summers, Jan van Toorn.

ISLAND: Magnus V. Gudlaugsson, T.E. Paulsson.

ITALIEN: Sergio Altafini, Vittorio Baccelli, Vittore Baroni, Maurizio Bianchi, Giovanni A. Bignone, Adriano Bonari, G. Achille Cavellini, Bruno Chiarlone, Piermario Ciani, Daniele Ciullini, Vitaldo Conte, Betty Danon, Ronald Foglietti, Giovanni Fontana, Nicola Frangione, Ubaldo Giacomucci, Gianpaolo Guerini, Giannino Di Lieto, Ruggero Maggi, Federica Manfredini, Gincarlo Martina, Albert Mayr, Enzo Minarelli, Mario Rondi, Aldo Selleri, Adriano Spatola, Sandro Sulpizio, Bruno Talpo, Richard Trythall, Michaele Versari, Marino Vismara.

JAPAN: Masami Akita, Satoshi Ashikawa, Shinji Kanki, Kazuo Uehara, Hiroshi Yoshimura.

KOREA: Kum Nam Baik.

MEXICO: Solidarte.

NORD-IRLAND: Ben Allen, Paul Quigley.

NORGE: Marianne Heske, Knut Wiggen.

POLEN: Andrzej Dudek-Dürer, Tadeuz Kantor, Josef Schajna.

SCHWEITZ: Robert Fischer, Gunther Ruch, Ruedi Schill.

SKOTTLAND: Pete Horobin.

SOVJET: Siim-Tanel Annus, Marte Taska.

SPANIEN: Grupo Texto Poetico, Carmelo Hernando, Mata, Francesc Torres.

SVERIGE: John/Anita Amott, Göran Andersson, Malou Berg, Tomas Blom, Christian Bock, Robert Zero Broberg, Jan Danielsson, Dan Fröberg, Tomas Mera Garts, Fredrik Grundel, Sten Hansson, Curt Hilfon, Sven Holm, Per Holmström, Lennart Hyland, Patrick Håkansson, Leif Iseberg, Bengt-Emil Johnsson, Kristian Jonsson, Lars Jonsson, Kåge Klang, Yvonne Marcus, Peter R Meyer, Rut/Wladimir Meyer, Leo Nilsson, Staffan Olzon, Per Paulsson, Jan K. Persson, Johan Runeberg, Kjell-Arve Ryde'n, Brynn Settels, Marie Sjöberg, Evan Storm, Christer Söderqvist, Ilmar Taska, Claude Thorlin, Mats Victorin, Alexander Wingby, Bruno K. Öijer, Ola Österling.

TJECKOSLOVALIEN: Igor Giboda, Ivan Prjzler, Karel Sevcik.

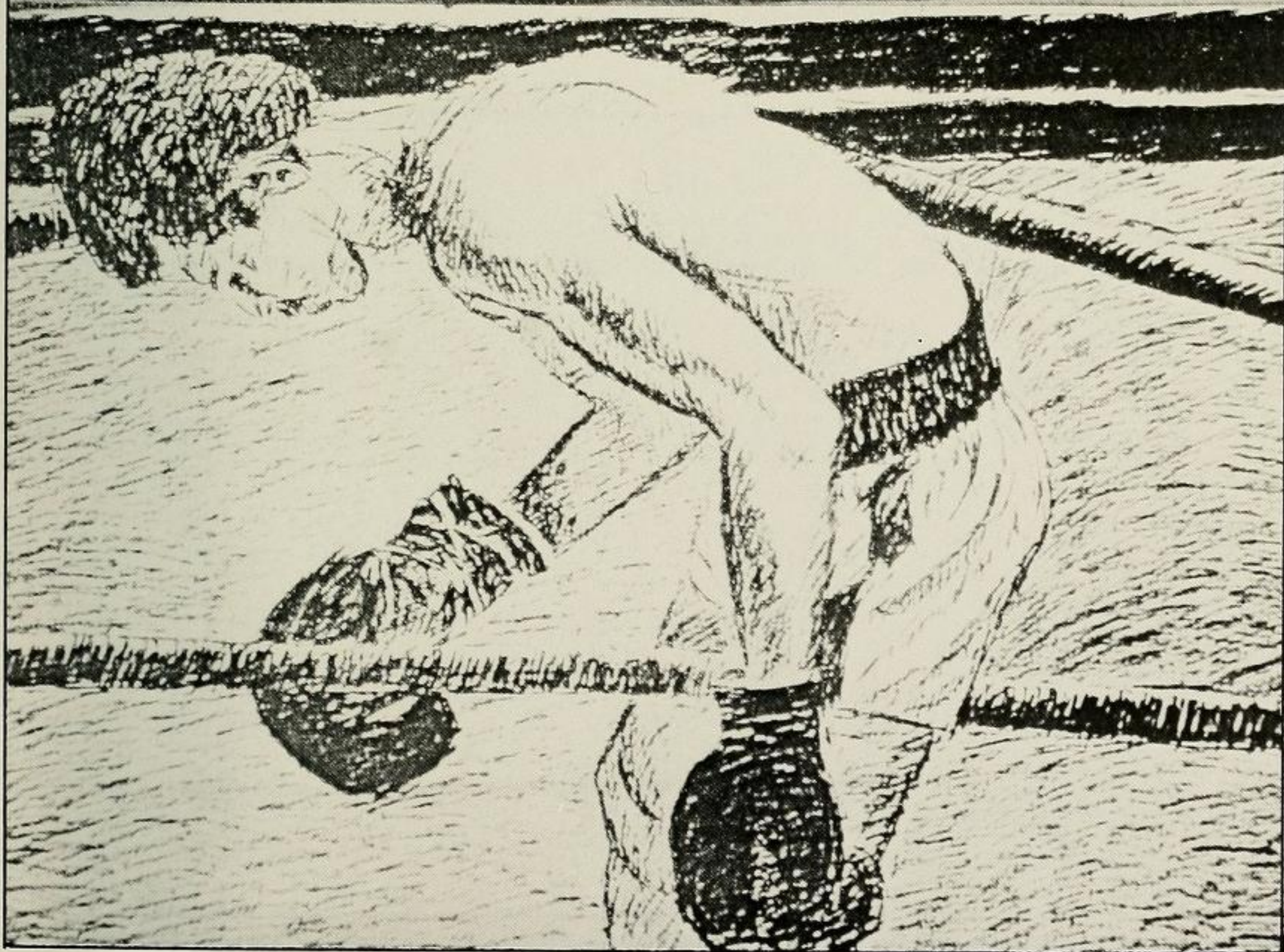
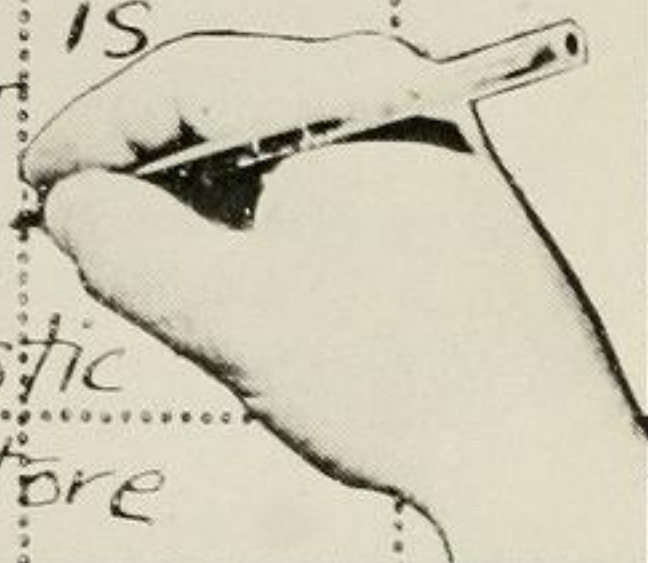
USA: Beth Anderson, Laurie Anderson, Eleanor Antin, Audioplayers, Regina Beck, Mory Bernstein, Johanna M. Beyer, Bill Costley, Ron Crowcroft, Jean-Paul Curtay, Bob Davis, Brian Eno, John Fekner, Wild Man Fisher, Kim Fowley, Terry Fox, David Garland, Louis Giansante, Allen Ginsburg, Malcolm Goldstein, Alex Igloo, Ray Johnson, Allan Kaprow, David Kean, Harry Kipper, Dislokate Klammer, Dutch Knotts, Alison Knowles, Richard Kostelanetz, Mitchell Kreigman, Lawrence Kuchar, Timothy Leary, Alvin Lucier, Scarlatina Lust, Jackson Mac Low, Randy Magnus, George Meek, Mark Melnicove, Tommy Mew, Moondog, Charlie Morrow, Yoko Ono, Tom Pack, Tom Patrick, Carlo Pittore, Bern Porter, Stephen Rice, Arleen Schloss, Jack Schrage, E.T. Simon, Larry D. Smith, Michael Smith, Sonezone, Lon Spiegelman, Jeff Stoll, Carl Stone, Tumio Suda, Tentatively, Hannah Weinar, Larry Went, Philip Williams, Hannah Wilke, David M. Vosh.

VÄST-TYSKLAND: Dietrich Albrecht, Peter Below, Peter Leonhard Braun, Ulrich Eller, Max Goldt, Klaus Groh, Volker Hamann, Julius, Ferdinand Kriwet, Käthe Kruse, Henning Mittendorf, Wolfgang Mohrhenn, Wolfgang Müller, Jürgen O. Olbrich, Tom Stark, Klaus Schulze, Ho Turner, Alexander Zeit, Zev

ÖSTERRIKE: Franz-Milan Wirth.

ÖST-TYSKLAND: Michael Groschopa, Joseph W. Huber.
M.fl.

We are contenders. We are entering the eternal ring, to become champions. We will win, because we are strong and healthy, determined and confident. What we do on the canvas today is more important than merely defending or advancing ourselves as individuals. Our fight is against everything that is NOT art. Our struggle is to advance the human community and to prove, once again, that the artistic vision lives forever. Carlo pittore

BÖCKER.

John Cage Om ingenting. Stockholm 1966, Bonniers
Henri Chopin Poe'sie sonore internationale. Paris 1979, Jean-Michel Place
Arrigo Lora-Totino Futura. Milano 1978, Cramps records
Richard Kostelanetz Aural literature criticism. New York 1981, Ed. Assembling
Pierre Schaeffer Traite' des objets musicaux. Paris 1966, Ed du Seuil
Murray Schafer The Tuning of the world. Toronto 1977, McClelland/Stewart
Knut Wiggen De två musikkulturerna. Stockholm 1971, Sveriges Radios förlag

UTSTÄLLNINGSKATALOGER.

Kontex sound Stockholm 1978, Fylkingen
Records as artwork 1920-72 Fort 1977, Germano Celant, Fort Worth artmuseum
Soundings New York 1981, Neuberger Museum publication
Ecouter par les yeux Paris 1980, Muse'e D'art Moderne

TIDSKRIFTER.

Ear Magazine New Wilderness foundation, 325 Spring Street, Room 208,
New York 10013
Umbrella Magazine P.O. Box 3692, Glendale, Ca 91201 USA
Stereo Headphones Nicholas Zurbrugg, School of Humanities, Griffith University,
Nathan, Brisbane, QLD 4111 Australien
Axe Antwerpen (1977-1979)
Fylkingen Bulletin Stockholm (1966-1969)
Kroklok London (1971-1973)
OU Paris (1965-1972)
Source Sacramento (1967-1974)

ADRESSKALENDRAR.

Art Diary 1983 36, Via Donatello, 20131 Milano, Italien
CLEM Alex Douglas, P.O. Box 86010, North Vancouver, B.C. Canada V7L 45J

ADRESSER.

AUDIOARTS

William Furlong
6 Briarwood Road
London SW4 9PX
England

BANDVERKSTAN

Sveriges Riksradio
211 01 Malmö

BAOBAB

Edizioni Pubblart
Via Manfredi 5
42 100 Reggio Emilia
Italien

DRAMATISKA INSTITUTET

Borgvägen 5
102 51 Stockholm

E.A.C.

Kazuo Uehara
Grand Mer Takadanobaba 307
1-5-21 Shinjuku -ku
Tokyo
Japan

EMS

Kungsgatan 8
111 43 Stockholm

FYLKINGEN

Östgötagatan 33
102 60 Stockholm

GELBE MUSIK

Ursula Block
Schaperstrasse 11
1000 Berlin 15
Väst Tyskland

MEDIASPACE

P.O. Box 152
Inglewood
Västra Australien 6052

THE MUSEUM OF BROADCASTING

1 East 53 Street
New York, NY 10022
USA

NATTÖVNING

Peter R Meyer
Sveriges Riksradio
Oxenstiernsgatan 20
105 10 Stockholm

NEW WILDERNESS FOUNDATION

325 Spring Street, Room 208
New York, NY 10013
USA

S PRESS TONBANDVERLAG

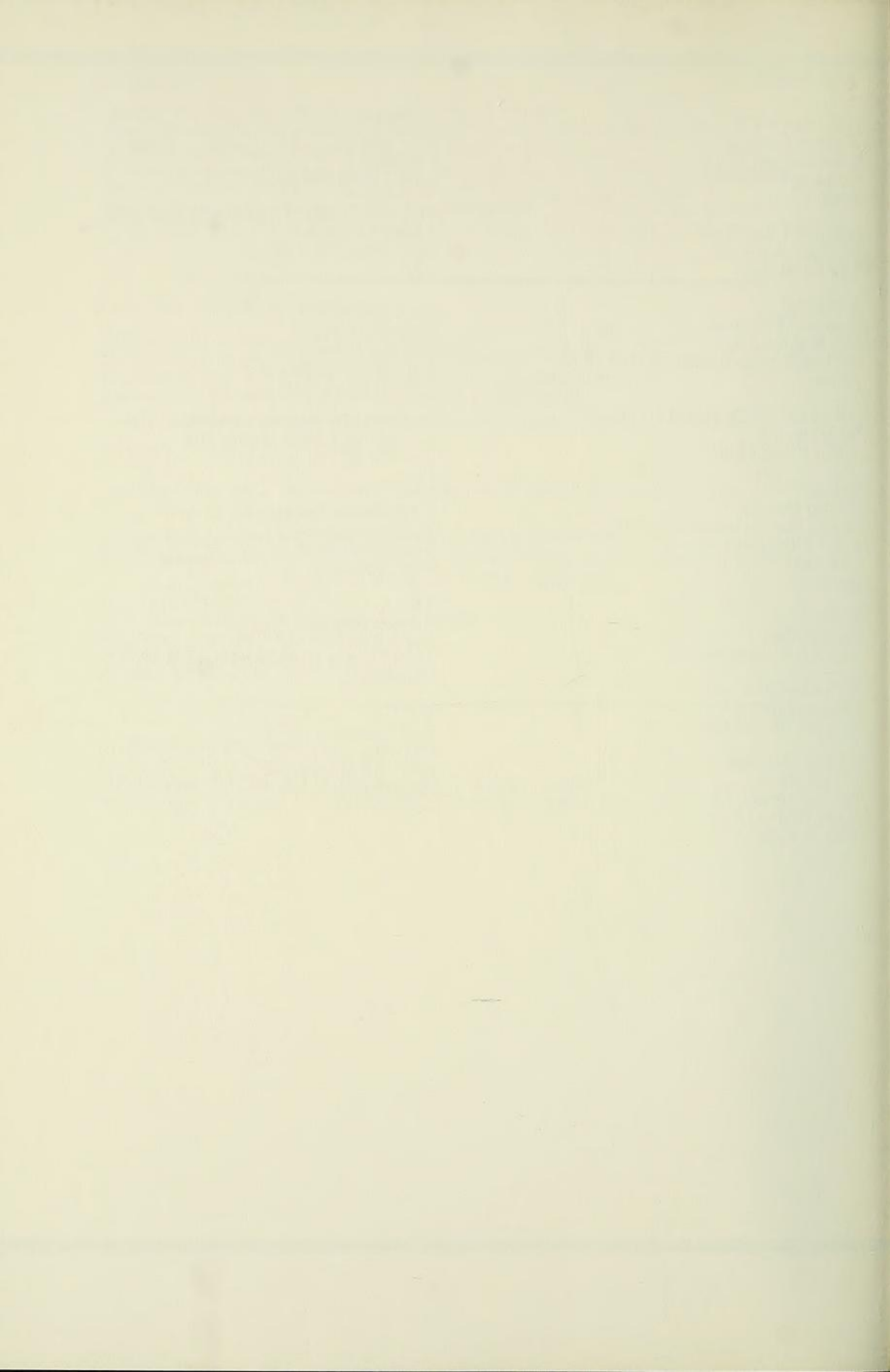
Talsperrenstrasse 21
5600 Wuppertal 21
Väst Tyskland

TRAX

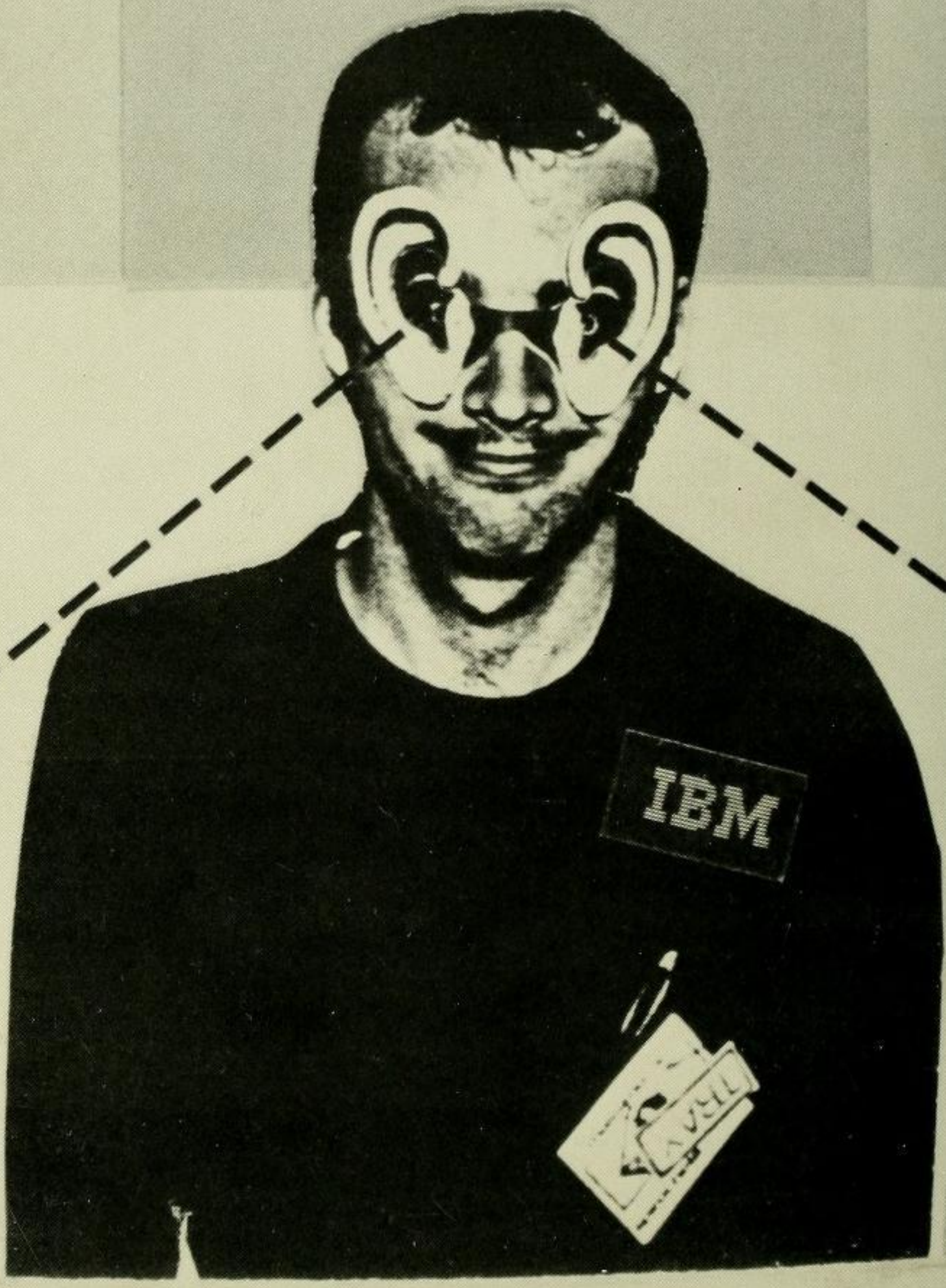
Vittore Baroni
Via Raffaelli 2
55042 Forte Dei Marmi
Italien

V.E.C.

Rod Summers
P.O. Box 1051
6201 BB Maastricht
Nederländerna

SAVE NAT TÖVNING!

AUDIO

ART

IBM
VSSU

White B